Наша Свабода

№130(217) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

30 ЛІСТАПАДА 2001 года ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 284-36-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

ЗАЯВЛЕНИЕ главных редакторов

12 ноября 2001 года судья Высшего Хозяйственного суда Республики Беларусь В.Жандаров вынес судебный приговор газете «Пагоня». Газете, которая была у истоков зарождения независимой прессы Беларуси.

Судью Валерия Жандарова не остановило даже то, что министерство информации (ранее — Госкомитет печати), якобы в интересах которого прокуратура Гродненской области предъявила иск о закрытии газеты и ликвидации редакции, официально заявило, что не видит правовых оснований для принятия репрессивных мер по отношению к «Пагоне».

Мы считаем, что закрытие газеты «Пагоня» и ликвидация редакции — это очередной шаг по ущемлению свободы слова, удушению независимой прессы. Циничным выглядит то, что репрессии происходят на фоне декларативных заявлений властей о либерализации общественно-политической и экономической жизни Беларуси.

Считая решение Высшего Хозяйственного суда необоснованным, мы обращаемся к председателю ВХС В.Каменкову, высшим должностным лицам Прокуратуры Республики Беларусь с требованием восстановить законность и внести протест на решение судьи В.Жандарова.

Заявляя о приверженности общепризнанным демократическим ценностям, Республика Беларусь, все ветви ее власти должны на деле продемонстрировать соблюдение норм, выработанных мировым сообществом.

Главные редакторы газет:
«Народная воля» — Иосиф СЕРЕДИЧ;
«Белорусская деловая газета» — Петр МАРЦЕВ;
«Наша свобода» — Павел ЖУК;
«Свободные новости» — Александр УЛИТЕНОК;
«День» — Александр ТОМКОВИЧ;
«Рабочы» — Виктор ИВАШКЕВИЧ;
«Беларускі час» — Александр СТАРИКЕВИЧ;
«Белорусский рынок» — Вячеслав ХОДОСОВСКИЙ.

СЕНСАЦЫІ

«Групоўка Ігнатовіча ня мае дачыненьня да зьнікненьня Завадзкага»

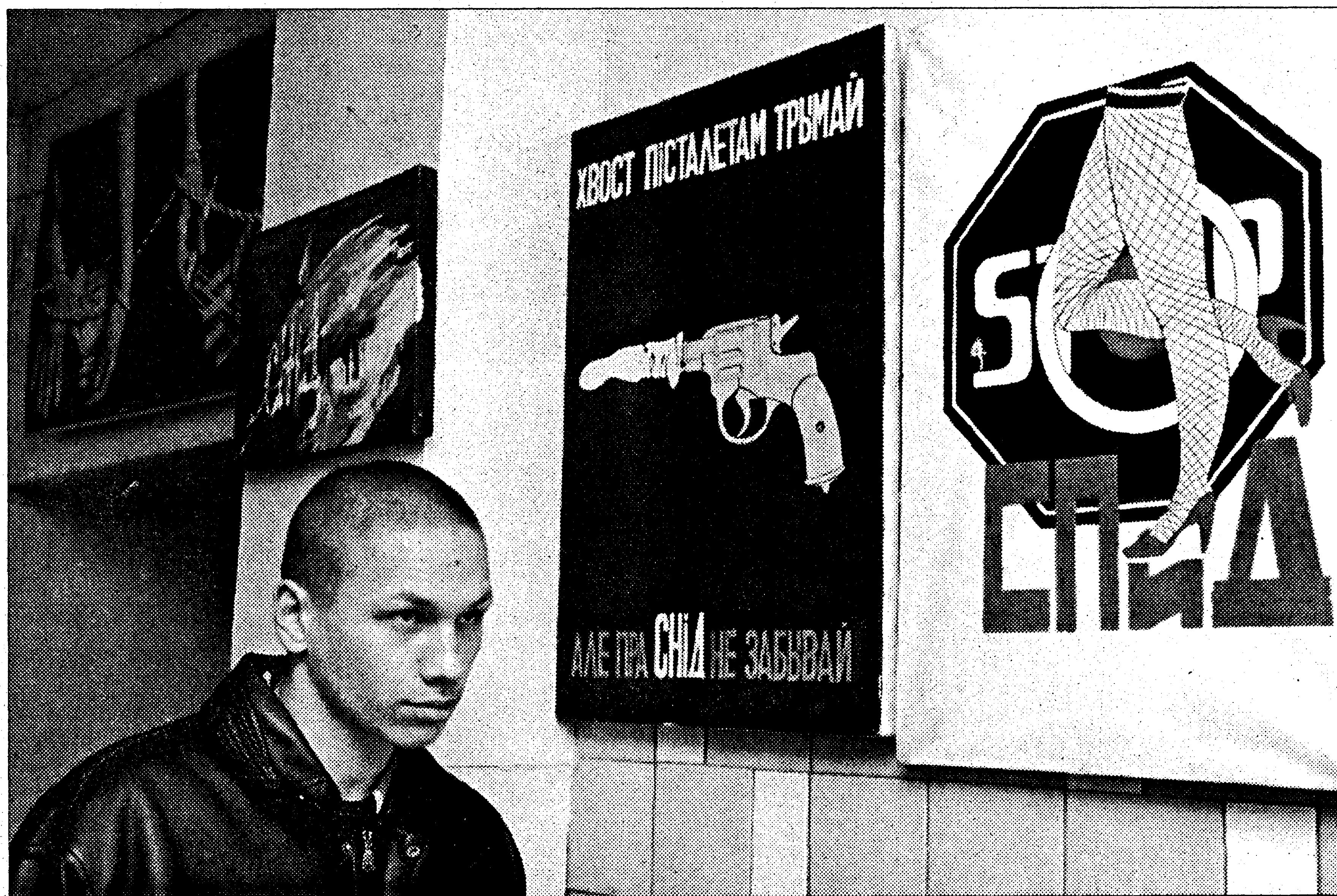
Пра гэта заявіў у інтэрвію радыё «Свабода» былы супрацоўнік КДБ Генадзь Угляніца.

Былы супрацоўнік КДБ Генадзь Угляніца і актывіст арганізацыі «Край» Андрэй Жарнасек зараз у Нарвэгіі. Карэспандэнт радыё «Свабода» зьвязаўся з Генадзем Угляніцам.

– ***Першае пытаньне, якое мы б хацелі задаць: як Вы ўладкаваліся? Ці адчуваеце Вы сябе ў небясьпецы? Ці маеце магчымасьць кантактаваць з блізкімі?***

– Уладкаваліся мы тут нармальна. Улады ня толькі Нарвэгіі нармальна нас прынялі, але ўлады ўсіх краінаў, праз якія мы сюды ехалі і з уладамі якіх мы сутыкаліся ў працэсе выезду – усе гэтыя краіны добра ведаюць пра сытуацыю, якая склалася ў Беларусі. Таму яны зрабілі ўсё, каб праз іхную тэрыторыю мы маглі выехаць. Тут праблемаў не было.

Заканчэньне на стар.3

Аздобай беларускіх вуліц і будынкаў сталі плакаты з заклікамі берагчыся СНІДу. Тэма, як ні сумна, актуальная: у Беларусі на адмысловым уліку знаходзяцца амаль 4 тысячы чалавек, хворых на ВІЧ-інфекцыю.

Лукашэнка працуе на кантрастах

Трохдзённая камандзіроўка беларускага кіраўніка ў Маскву пачалася з сенсацыйнай навіны – праект Канстытуцыі Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі, які Аляксандр Лукашэнка прывёз з сабой у Расію, прадугледжвае стварэнне пасадаў прэзідэнта і віцэ-прэзідэнта. У якасці першага прэзідэнта гэтага пакуль яшчэ віртуальнага ўтварэння прапанавана кандыдатура... экс-прэзідэнта Расіі Барыса Ельцына.

Прыляцеўшы 28 лістапада ў Маскву, беларускі кіраўнік сумясціў адразу дзве падзеі – свой чарговы афіцыйны візіт у Расію і ўдзел у саміце, прысвечаным дзесяцігоддзю Садружнасці незалежных дзяржаваў.

У гэты ж дзень яго прыняў прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін – сустрэча «сам-насам» нават працягнулася тры гадзіны замест запланаваных 30 хвілінаў. Гэтая сустрэча была першай пасля пераабрання А.Лукашэнкі на найвышэйшую дзяржаўную пасаду. На ёй расійскі кіраўнік выказаў сваю прыязнасць да беларускага калегі, павіншаваўшы яго з «заканчэннем патрасенняў перадвыбарчага характару». У якасці старэйшага і больш дасведчанага таварыша ён патлумачыў, што гэта «непазбежныя выдаткі дэмакратычных працэдураў». У адказ У.Пуцін пачуў падзяку за падтрымку «на гэтай цяжкай стадыі», выказаней, чамусьці, ад імя ўсіх беларусаў – хоць сапраўды ўдзячным за расійскую падтрымку на выбарах мусіць быць толькі адзін.

Па словах расійскага прэзідэнта, падчас сустрэчы абмяркоўваліся асноўныя пазіцыі ўзаемадзеяння дзвюх дзяржаваў.

Заканчэньне на стар.3

Зачем Хвостову в Бухарест?

3 декабря в столице Румынии состоится заседание министров иностранных дел стран ОБСЕ. После недавно проявленного официальным Минском «гостеприимства» в отношении представителей ОБСЕ приезд главы белорусского МИДа в Бухарест представляется бессмысленным.

Предстоящее заседание министров иностранных дел 55 стран-членов ОБСЕ является плановым мероприятием. На нем, в частности, Румыния передаст свои полномочия председательствующего Португалии.

Так как в Минске нет посольства этой страны, то кто-то из стран, имеющих посольство в белорусской столице, будет представлять нового председательствующего ОБСЕ. Продолжат свою работу и Консультативно-наблюдательная группа ОБСЕ в Беларуси. Правда, судя по некоторым заявлениям представителей официального Минска, после всех прошедших за последние два года выборов в Беларуси, делать этой группе больше нечего. А ее руководитель посол Вик и вовсе стал для руководства Беларуси невыносимым раздражителем. Периодически его даже выслать грозились за то, что он якобы стал центром оппозиции. И вот очередной приступ абсурда.

Окончание на стр.3

ВЕСТКІ

Раскоша таксі

27 лістапада ў Беларусі зноў выраслі тарыфы на перавозку пасажыраў таксі. Гэтыя паслугі падаражэлі ў сярэднім на 13%. Кошт аднаго кіламетра цяпер складае ўдзень 350 рублёў (было 310), а ўначы – 525 рублёў (было 465). Кошт замовы машыны не зьмяніўся – 300 рублёў.

Новы хабарнік за кратамі

Супрацоўнікі камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй па Мінскай вобласці затрымалі дырэктара найбуйнейшага ў Беларусі аўтамабільнага рынку «Гандлёвы свет «Колца» Аляксандра Васілеўскага. Яго абвінавачваюць у атрыманні хабару. Як стала вядома, дырэктара і яшчэ двух кантралёраў барацьбіты з карупцыяй узялі непасрэдна на месцы працы – на аўтарынку, які знаходзіцца ў вёсцы Азярцо непадалёк ад Мінскай кальцавой аўтадарогі – «за сістэматычнае вымагальніцтва з прадпрымальнікаў хабару за прадастаўленне працоўных месцаў».

Пікет ля Купалаўскага тэатра

Сябры незарэгістраванага Маладога Фронту падалі ў Мінгарвыканкам заяўку на правядзенне з 5 па 22 снежня пікетаванняў каля тэатра імя Янкі Купалы. Яны будуць пратэставаць супраць забароны па палітычных матывах, як на іхнюю думку, п'есы «Тутэйшыя». Спектаклі па гэтай Купалавай п'есе павінны былі адбыцца 14 і 15 лістапада, але былі адменены «па тэхнічных прычынах» – у сувязі са зношанасцю дэкарацыяў.

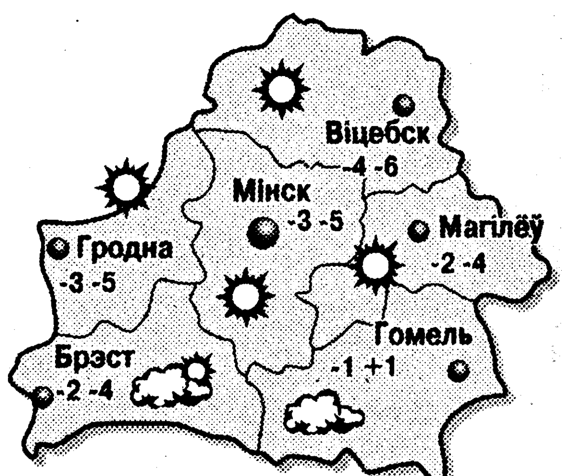
Радзеем і хварэем

За апошнія 7 гадоў насельніцтва Беларусі скарацілася на 300 тысяч чалавек. І гэтая тэндэнцыя, па ўсім відаць, працягнецца, бо вялікую апаску выклікае здароўе моладзі. Напрыклад, усяго толькі каля 15% падлеткаў можна лічыць здаровымі. 40% ад астатніх маюць хранічныя захворванні.

Пагроза абмежавання цяпла

Кіраўніцтва Брэсцкай вобласці, як падае БелаПАН, не выключае, што ў цяперашні ацяпляльны перыяд могуць быць уведзены абмежаванні падачы цяпла ў дамы, а таксама «веерныя» адключэнні электраэнергіі ў гарадах і раёнах вобласці. Пра гэта нібыта гаварылася на нарадзе ў старшыні Брэсцкага аблвыканкама В.Даўгалёва з удзелам прэзідэнтаў канцэрнаў «Белэнерга» і «Белпаліўгаз». Запазычанасць спажыўцоў Брэстчыны за электрычную і цеплавую энергію склала 52,2 мільярда рублёў, за газ – 14,5 мільярда.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку» 1550

СТРАТЫ

Ні дня без хабару

За 10 месяцаў гэтага года ў Беларусі выяўлена 818 выпадкаў хабарніцтва, 25 працэнтаў якіх зафіксавана ў бюджэтнай сферы (з іх, у сваю чаргу, дзве трэці выпадкаў прыпадае на ахову здароўя і адукацыю). Такія звесткі, выступаючы 28 лістапада ў Канстытуцыйным судзе па справе аб канстытуцыйнасці асобных палажэнняў пастановы пленума Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь ад 10 красавіка 1992 года «Аб судовай практыцы па справах аб хабарніцтве», прывёў намеснік начальніка ўпраўлення па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю крымінальнай міліцыі МУС Рэспублікі Беларусь Іван Рамановіч.

Ён паведаміў, што «шмат выпадкаў вымагальніцтва мае месца з боку работнікаў дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі». «Барацьбе з гэтай вельмі небяспечнай з'явай, якая падрывае давер грамадзян да дзеючай улады, перашкаджае недасканаласць крымінальна-працэсуальнага заканадаўства Рэспублікі Беларусь», – сказаў Рамановіч.

Юрый КАСЬЯНАЎ

Лепш пенсія, чым следства

З незавершаных фразаў складалася дзяжурная прамова старшыні Брэсцкага аблвыканкама Васіля Далгалёва на цырымоніі перадачы ўлады ў міліцэйскім ведамстве рэгіёна. Хаця на пенсію выправоджвалі 50-гадовага равесніка губернатара і быццам бы між імі раней не было рознагалосся, але Далгалёў не разжыўся нават на звычайныя словы ўдзячнасці. Затое ён спаслаўся на «непачаты край працы» і «крымінал у шэрагах органаў», калі перад усім афіцэрскім складам УУС даваў наказ пры заступленні на службу навапрызначанаму начальніку, свайму «даўняму знаёмцу па сталіцы» Уладзіміру Шафарэнку. Пра апошняга вядома, што ён быў паплечнікам Лукашэнкі па «чамадане» кампраматy, узначальваў міністэрскае ўпраўленне і камітэт па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю. Апошнія два гады Шафарэнка прадстаўляў інтарэсы беларускай міліцыі ў Польшчы. Пераезд гэтага «чужога» ў шэрагі сваіх адбыўся толькі на тыдзень пазней за тое, як у Брэсце пачала працаваць камісія са службы бяспекі прэзідэнта. Юрысты з нюхам следчых настойліва шукаюць пацверджанне шматлікіх скаргаў на парушэнні заканадаўства і карупцыю ў праваахоўных органах Брэсцкай вобласці.

Галіна БАРАВАЯ

Бярозаўская ДРЭС – Еўропе

28 лістапада споўнілася 40 гадоў з таго дня, як была ўведзена ў строй Бярозаўская ДРЭС. Да 1995 года ўся электраэнергія для патрэбаў Брэсцкай вобласці выпрацоўвалася тут і нават часткова перадавалася за яе межы. З 1995 года энергасістэма вобласці рэзка знізіла вытворчасць уласнай электраэнергіі і сёння каля палове спажыванай электраэнергіі атрымлівае з іншых энергасістэм. Выклікана гэта неэканамічнай работай устаноўленага на Бярозаўскай ДРЭС абсталявання.

Як паведаміў БелаПАНу генеральны дырэктар РУП «Брэстэнерга» Уладзімір Шышко, цяперашнім часам распрацоўваецца праектна-каштарысная дакументацыя па надбудове пяці блокаў па 150 мВт дзвюма газатурбіннымі ўстаноўкамі магутнасцю па 25 мВт. Ужо прайшоў тэндэр, і заключаюцца кантракты на пастаўку абсталявання. Да канца гэтага года на будаўніцтве павінна быць засвоена 4 мільярды рублёў. Паводле слоў Уладзіміра Шышко, мэта – падключэнне Бярозаўскай ДРЭС «на паралельную работу з Еўропай». Экспарт электраэнергіі Бярозаўскай ДРЭС у краіны Еўропы можа пачацца ўжо ў канцы гэтага года.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

ПРЫЗНАЧЭННІ

З Кобрына ў Брэст

Нязначная зараз цікавасць у Брэсце да навапрызначанага старшыні гарвыканкама Мікалая Гардзіевіча. Усяго 8 месяцаў ён пратрымаўся на больш уплывовай пасадзе намесніка старшыні аблвыканкама, а да гэтага 9 гадоў «сядзеў» на гарадской гаспадарцы ў Кобрыне, дзе і зараз асфальт з ямамі ды даламаны грамадскі транспарт. Так што новаму мэру Брэста трэба пастарацца, каб абвергнуць натуральную да яго насцярожанасць як да чыноўніка, што зорак з неба не хапаў.

Галіна БАРАВАЯ

ТЭАТР

Коласава «Зямля» для масквічоў

З 27 лістапада па 9 снежня ў Маскве ў рамках культурнага абмену Саюзнай дзяржавы праходзяць гастролі Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа з Віцебска.

Як паведаміў БелаПАНу начальнік аддзела тэатраў міністэрства культуры Беларусі Вадзім Дапкюнас, гастролі тэатра адкрыліся спектаклем «Зямля» паводле п'есы Якуба Коласа. На адкрыцці прысутнічалі міністры культуры Беларусі і Расіі Леанід Гуляка і Міхаіл Швыдкой, дзяржсакратар Саюзнай дзяржавы Павел Барадзін, старшыня камітэта па культуры і турызму Дзярждумы РФ, кіраўнік маскоўскага тэатра «Садружнасць акцёраў Таганкі» Мікалай Губенка.

Коласаўцы плануюць паказаць масквічам пастаноўкі «Варвара і яе распусны муж», «Ідыёт», «Шагал, Шагал», «Вішнёвы сад», а завершацца гастролі спектаклем паводле п'есы Аляксея Дударава «Чорная нявеста» («Чорная панна Нясвіжа»). Чакаецца, што беларускі драматург прыедзе на закрыццё гастроляў тэатра.

Маша ПЯТРОВА

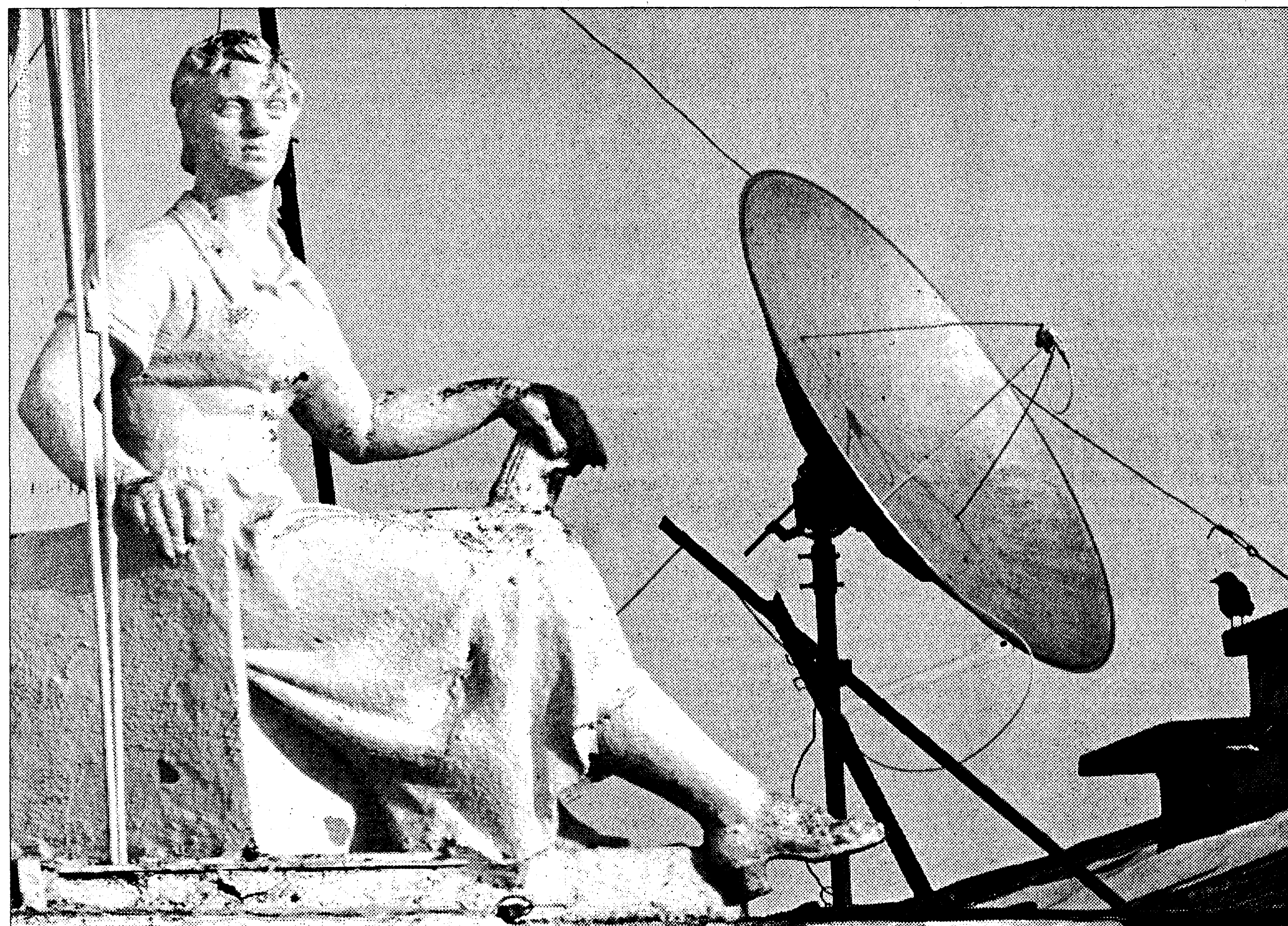
Беспрацоўных болей за сто тысяч

За 10 месяцаў гэтага года колькасць беспрацоўных у Беларусі вырасла на 8,7% і дасягнула 104,1 тыс., што складае 2,3% эканамічна актыўнага насельніцтва. Самы высокі ўзровень беспрацоўя – у Магілёўскай і Віцебскай абласцях (3%), самы нізкі – у Мінску (1,5%). Доля жанчын сярод беспрацоўных – 59,4%, моладзі ва ўзросце да 30 гадоў – 53,7.

За 9 месяцаў 2001 года з прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый звольнены па розных прычынах 648,7 тыс. чалавек (што складае 17,2 % сярэднямесячнай колькасці работнікаў), з іх 79,9% – па ўласным жаданні, 4,4% – за прагул і іншыя парушэнні працоўнай дысцыпліны, 2,5% – у сувязі са скарачэннем штатаў, ліквідацыяй прадпрыемстваў, арганізацый. За гэтакі ж самы перыяд прынятыя на працу 607,4 тыс. чалавек (16,1% сярэднямесячнай колькасці), з іх 36,9 тыс. чалавек (6,1%) – на дадаткова ўведзеныя працоўныя месцы.

Дзмітрый УЛАСАЎ

ВЫДАТНАСЦІ

Мінск. Дах дома прафсаюзаў. Варона дзівуе на прыкмету сучаснасці

Экспрэсы ў Магілёве недаспадобы

У Магілёве ў сувязі з незадаволенасцю пасажыраў часова прыпынена праца гарадскіх аўтобусаў-экспрэсаў. Грамадскія аўтобусы васьмі гарадскіх маршрутаў перайшлі на працу ў рэжыме экспрэса 24 лістапада, а ў панядзелак, 26 лістапада, экспрэсамі сталі яшчэ 6 маршрутаў. Праезд у гарадскім грамадскім транспарце ў абласным цэнтры каштуе 80 рублёў. У экспрэсах кошт паездкі быў узняты да 160 рублёў. 80 рублёў павінны былі даплаціць тыя, хто ўжо меў праезны білет. Гэтая навіна і выклікала незадавальненне гараджан. Таму вечарам 27 лістапада рашэнне аб увядзенні экспрэс-маршрутаў было прыпынена, і сёння гарадскі грамадскі транспарт пачаў працаваць у звычайным рэжыме. Зараз гарвыканкам і аўтобусны парк №1 дапрацоўваюць рашэнне аб пераводзе шэрагу аўтобусных маршрутаў на рэжым экспрэсаў.

Канстанцін УВАРАЎ

УЛАДА

Выбары пад кандыдата

Не змог працаваць на пасадзе старшыні Жабінкаўскага райвыканкама 50-гадовы Сяргей Мартысюк. Таварышы па «вертыкалі» перасунулі яго начальнікам у аддзел па архівах і справаводстве Брэсцкага аблвыканкама. Але ў былога «шэфа» ўтульнага гарадка маецца свая сядзіба на вуліцы Някрасава, і лепшую кватэру ў абласным цэнтры ён не атрымае. Ці не таму зараз па месцы яго сталага жыхарства ініцыяваныя выбары дэпутата Жабінкаўскага раённага Савета дэпутатаў 23 склікання па Рагазнянскай выбарчай акрузе №22. Утвораная ўчастковая камісія Ленінскага ўчастка гэтай акругі з 7 чалавек ужо зарэгістравала адзіным кандыдатам у дэпутаты Сяргея Мартысюка. Відавочна, што з выбарамі адбудзецца новае перамяшчэнне наменклатурнага чыноўніка.

Мікола НЯЗЛОМНЫ

КАМЕРЦЫЯ

Былі саюзнымі, стануць расійскімі

Да крыўднага безвынікова завяршаецца кароткі перыяд самастойнага гаспадарання на нацыянальныя інтарэсы Пружанскага кансервавага завода. На 11 снежня прызначаны продаж ягоных акцыяў на тых умовах, што новы гаспадар становіцца поўным уласнікам ААТ.

Па словах дырэктара завода Тамары Гічавай (з 1996 года), кантрольны пакет акцыяў нацэліўся выкупіць камерсант з Санкт-Пецярбурга Мікалай Бурнас. Але пакуль што на прадпрыемстве сустрэчы з ім не было, і «мы не ведаем пра ягоныя планы наконт завода, хаця хочацца спадзявацца, – працягвае Т.Гічава, – што пасля прыватызацыі профіль завода будзе захаваны і ніхто з нашых працаўнікоў не стане беспрацоўным». Дарэчы, зараз у калектыве харчакоў 70 чалавек. Сёлета яны замарынавалі 20 тонаў памідораў. Закупілі ў насельніцтва і перапрацавалі на варэнне, павідла і джэм 20 тонаў сліў і 300 тонаў яблыкаў.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

СТАСУНКІ

Рыцарская ліга

Прадстаўнікі 23 рыцарскіх клубаў з Беларусі, Латвіі, Літвы, Расіі, Украіны і Эстоніі стварылі «Міжнародную сярэднявяковую лігу». Устаноўчы з'езд новага грамадскага аб'яднання прайшоў у Мінску мінулымі выхаднымі.

Як паведамляецца ў прэс-рэлізе арганізатараў лігі, яна ствараецца для каардынацыі дзейнасці ў сферы гістарычнай рэканструкцыі культуры IX-XVI стагоддзяў, папулярызацыі гістарычных ведаў, а таксама для аховы і аднаўлення помнікаў гісторыі і культуры. Прэзідэнтам новага міжнароднага аб'яднання абраны Ігар Міхно з Мінска. У Вышэйшы савет – кіруючы орган лігі – увайшлі арганізатары вядомых у рыцарскім руху міжнародных фестываляў у Цэсісе (Латвія), Выбаргу (Расія) і нацыянальнага рыцарскага турніру «Меч Гедыміна» (Беларусь).

Сярод прыярытэтных акцый лігі ў 2002 годзе – рэканструкцыя Лядовай бойкі 5 красавіка 1242 года на Чудскім возеры (5-7 красавіка, Расія), II Балтыйскі сярэднявяковы фестываль (14-15 чэрвеня, Цэсіс, Латвія) і II сярэднявяковы фестываль «Навагрудскі замак» (29-30 чэрвеня, Беларусь).

Марат ГАРАВЫ

Турыстычная біржа

VIII міжнародная турыстычная біржа «Турбізнес-2001» пройдзе ў Мінску з 29 лістапада па 2 снежня. Яе арганізуюць Нацыянальны выставачны цэнтр «Белэкспа» і міністэрства спорту і турызму.

Як паведамілі БелаПАНу ў цэнтры «Белэкспа», чакаецца, што ў біржы возьмуць удзел прадстаўнікі 90 фірм з 14 дзяржаў. «Турбізнес» лічыцца самай аўтарытэтнай турыстычнай выставай у Беларусі, карыстаецца папулярнасцю сярод спецыялістаў турыстычнай галіны ў краіне і за мяжой. Біржа, на думку арганізатараў, дэманструе важнасць развіцця турызму як дзяржаўнай справы; на ёй заключаюцца доўгатэрміновыя дагаворы, фармуецца рынак турыстычных паслуг на наступны год.

За сем гадоў з'явілася шмат пастаянных удзельнікаў. Яны складаюць прыкладна 60 працэнтаў экспанентаў і прадстаўляюць найбуйнейшыя турыстычныя фірмы Беларусі і замежжа.

У рамках выставы запланавана правядзенне шэрагу тэматычных семінараў, «круглага стала» на тэму «Прасоўванне Беларусі на сусветны турыстычны рынак: праблемы і перспектывы», а таксама прэзентацыя альбома «Запрашаем у Беларусь».

Ірына САЗАНОВІЧ

ЗДАРЭННІ

Дом – арсенальны склад

У пустым нежылым доме вёскі Біскупка Бялыніцкага раёна Магілёўскай вобласці знойдзены дэтанатары.

Падлеткі, якія знайшлі дэтанатары, прынялі іх за петарды і паспрабавалі падпаліць адзін з іх. У выніку адзін з хлопчыкаў атрымаў цяжкую траўму рукі. Пацярпелы дастаўлены ў Бялыніцкую раённую бальніцу.

Усяго ў доме знойдзена 14 дэтанатараў. Усе яны дастаўлены ў РАУС Бялыніч. Зараз вядзецца высвятленне ўсіх абставін справы. У прыватнасці, правяраецца паходжанне дэтанатараў, а таксама ці ўсе яны былі здадзены ў міліцыю.

Канстанцін УВАРАЎ

УГОДКІ

Чыгуначнікі адзначаюць юбілей

Беларуская чыгунка адзначае гэтымі днямі сваё 130-годдзе.

Паводле інфармацыі ўпраўлення Беларускай чыгункі, датай яе заснавання прынята лічыць 29 лістапада 1871 года – дзень уводу ў эксплуатацыю чыгуначнай лініі Смаленск – Орша – Мінск – Брэст. Лінія, якая звязала найкарацейшым шляхам цэнтр Расіі з Заходняй Еўропай, стала стрыжнем для фармавання ўсёй чыгуначнай сеткі Беларусі.

Першы на беларускай зямлі чыгуначны ўчастак Гродна – Парэчча быў пабудаваны ў 1851-1862 гадах у складзе магістралі Санкт-Пецярбург – Варшава. У 1866 годзе ўведзена ў эксплуатацыю лінія Віцебск – Полацк – Бігосава Рыга-Арлоўскай чыгункі, якая адкрыла шлях хлебу з Чарназем'я на Захад праз порты Балтыкі.

У 1900-1917 гадах у межах Беларусі было пабудавана 900 кіламетраў чыгункі, а да пачатку Вялікай Айчыннай вайны агульная працягласць чыгункі Беларусі складала 5,7 тысячы кіламетраў, з якіх за гады вайны было разбурана звыш 4 тысяч кіламетраў.

Зараз эксплуатацыйная працягласць чыгункі Беларусі складае 5,5 тысячы кіламетраў. Працягласць аднакалейных участкаў – 3.863 км, двухкалейных – 1.655,7 км. Агульная працягласць электрыфікаваных ліній – 875,6 км, а працягласць магістральных ліній сувязі складае 8.879,1 км.

Аляксей АРЭШКА

«Белдзяржстрах» сплаціць даўгі

«Белдзяржстрах» плануе пачаць выплату насельніцтву страхавых даўгоў за апошнія 10 гадоў з уласных сродкаў. Пра гэта 28 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску паведаміў генеральны дырэктар прадпрыемства Віктар Шуст.

Паводле яго слоў, рашэнне аб пачатку выплат было прынята ў рамках мерапрыемстваў, зацверджаных па выніках другога Усебеларускага народнага сходу, які прайшоў у Мінску 18 траўня 2001 года. Ён адзначыў, што «Белдзяржстрах» разам з міністэрствам фінансаў накіравалі свае прапановы, якія тычацца кампенсацый, на разгляд ва ўрад. Аднак ужо сёння, паводле слоў Шуста, міністэрства фінансаў ухілецца ад вырашэння гэтай праблемы, паколькі не мае сродкаў для выплат.

Вольга АСІПЕНКА

«Групоўка Ігнатовіча ня мае дачыненьня да зьнікненьня Завадзкага»

Заканчэньне, пачатак на стар.1

Мы ня маем цяжкасьцяў з атрыманьнем інфармацыі, ёсьць інтэрнэт, мы можам тэлефанаваць. Зараз мы ня надта добра ведаем нарвэскую мову, таму газэтаў амаль не чытаем.

– Зразумела, але, наколькі я разумею, Вы сочыце за падзеямі ў Беларусі?

– Так, у асноўным мы атрымоўваем інфармацыю праз радыё «Свабода», праз «Рацыю», Хартыю, БелаПАН, сайты незалежных СМІ: БДГ, «Наша Свабода» і гэтак далей. Чытаем нават у інтэрнэце «Советскую Белоруссию», «Звязду», «Республику». Усё, што знаходзім.

– Калі Вы сочыце за беларускай прэсай, Вы ведаеце, што ідзе суд над так званай групай Ігнатовіча, якую абвінавачваюць у забойстве журналіста Зьміцера Завадзкага. Ці валодаеце Вы нейкай інфармацыяй адносна Завадзкага?

– Так, мы ведаем, што ідзе суд над групоўкай Ігнатовіча, якая зьдзейсьніла шэраг забойстваў. Ім інкрымінуюць і выкраданьне Зьміцера Завадзкага. На маю думку і на думку многіх людзей, зь якімі я размаўляў, яны – Ігнатовіч і яго групоўка – ня маюць ніякага дачыненьня да зьнікненьня Завадзкага. У нас ёсьць некаторыя зьвесткі ў гэтай справе.

Тэлефон Завадзкага праслухоўваўся. Справа ў тым, што Завадзкі выяжджаў у Чачэнію ня два разы, а тры. Пра дзьве свае камандзіроўкі ён расказаў, але пра трэцюю ён не казаў нікому. У часе той камандзіроўкі яго затрымлівалі ў Чачэніі, і ён пра гэта не хацеў ні з кім гаварыць. Паводле слоў тых людзей, з якімі ён размаўляў, гэта былі расейскія вайскоўцы. Але калі мы распачалі справу пошукаў Ганчара і Красоўскага і выйшлі на групоўку Зьмітра Паўлічэнкі, яго СОБР, нам стала вядома, што СОБР Паўлічэнкі ў сьнежні 2000 году, пасьля таго, як Паўлічэнку затрымваў Камітэт дзяржбясьпекі і потым са скандалам выпусьціў, а з пасадаў былі зьнятыя Бажэлка, Мацкевіч, дык вось, СОБР быў расфармаваны – яго былы склад, усе людзі з гэтага СОБРу ў асноўным паехалі ў Расею, і не куды-небудзь, а ў АМОН, служыць у АМОНе Расеі, у тым АМОНе, які потым ваяваў у Чачэніі.

– Але гэта былі грамадзяне Беларусі?

– Так. Я зараз дам слова Андрэю...

Андрэй Жарнасек:

– Я ведаю дакладна, што ў 1999 годзе зімой чальцы менскага СОБРу Паўлічэнкі ваявалі... Вось у чым справа.

– І як гэта зьвязана са зьнікненьнем Завадзкага?

– Шарамет рабіў фільм «Чачэнскі дзёньнік». Уявіце сабе, што 3-4 ліпеня на ўсіх гэтых мерапрыемствах, прысьвечаных сьвяту Рэспублікі і гэтак далей, Зьміцер Завадзкі выпадкова сустрэў на прысязе ў в/ч 3214, якая там была сьвяточная, тых людзей, якія затрымлівалі яго ў Чачэніі. Яны тады былі ў форме беларускага ўжо войска.

Сяргей НАВУМЧЫК
Радыё «Свабода»

Лукашэнка працуе на кантрастах

Заканчэньне, пачатак на стар.1

У тым ліку – эканамічныя сувязі, вайсковае і вайскова-тэхнічнае супрацоўніцтва, знешняя палітыка.

А.Лукашэнка прывёз у Маскву праект дакумента пад назвай «Канстытуцыйныя прынцыпы Саюзнай дзяржавы». Агенцтва «Интерфакс» са спасылкай на неназваныя крыніцы ў выканаўчых органах Саюза Беларусі і Расіі паведаміла, што ў праекце закладзеныя пасады прэзідэнта і віцэ-прэзідэнта Саюзнай дзяржавы. Тыя ж крыніцы паведамілі, што першым прэзідэнтам Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі мяркуецца прызначыць Барыса Ельцына.

Прапанаваўшы на гэтую пасаду кандыдатуру першага прэзідэнта Расіі, Аляксандр Лукашэнка відавочна спрабуе рэанімаваць сітуацыю канца мінулага тысячагоддзя, калі ледзь не ва ўсіх расіянаў вярхоўная ўлада іхняй краіны паўставала хворай і нядужай. Тады на фоне ледзь дыхаючага расійскага прэзідэнта вельмі выгадна глядзеўся спарталюбны беларускі сусед. Сітуацыя цалкам змянілася, калі ў канцы 1999 года Барыс Ельцын нечакана пайшоў у адстаўку і пакінуў замест сябе Уладзіміра Пуціна. «Гульня на кантрастах» адразу скончылася, прычым не на карысць беларускага кіраўніка. У.Пуцін амаль на два гады старэйшы за яго, але пры гэтым выглядае маладзейшым і нават больш энергічным. У выніку, расіяне амаль забыліся на свайго заходняга саюзніка, і цяпер прыгадваюць пра яго, толькі калі федэральныя тэлеканалы паведамляюць пра апошнія мінскія скандалы.

Выправіць гэтую прыкрую сітуацыю, відавочна, і імкнецца Аляксандр Лукашэнка. Разлік ідзе на тое, што хворы Ельцын не здолее аддаваць шмат часу кіраванню Саюзнай дзяржавай, і тады замест яго будзе актыўна праяўляць сябе віцэ-прэзідэнт. Пра асобу гэтага «віцэ» здагадацца няцяжка – гэта мусіць быць, натуральна, беларускі палітык («квота» Расіі будзе пакрытая Б.Ельцыным) і, натуральна, вельмі малады і энергічны чалавек, які будзе ведаць, куды павесці 160 мільёнаў (а можа, і болей?) аб'яднаных славянаў... Імя гэтага чалавека мусіць ведаць кожны і ў Беларусі, і ў Расіі. Вы яго ведаеце таксама.

Зрэшты, у апараце дзяржаўнага сакратара Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі Паўла Барадзіна паведамілі, што насамрэч існуе яшчэ тры варыянты праектаў канстытуцыйных прынцыпаў. У якасці альтэрнатыўных варыянтаў кіравання новаўтвораным аб'яднаннем дзяржаваў разглядаюцца наступныя. Першы – што Саюзнай дзяржавай Беларусі і Расіі будуць кіраваць прэзідэнты дзвюх краінаў, займаючы пры гэтым пасады прэзідэнта і віцэ-прэзідэнта і абменьваючыся імі кожныя два гады на прынцыпах ратацыі. Другі – прэзідэнт Расіі назаўсёды абвяшчаецца прэзідэнтам Саюзнай дзяржавы, а кіраўнік Беларусі – віцэ-прэзідэнтам. І трэці – найвышэйшым органам кіравання Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі будзе Вышэйшы дзяржаўны савет у складзе прэзідэнтаў, прэм'ер-міністраў і кіраўнікоў парламентаў дзвюх дзяржаваў.

Руса-бельскія чыноўнікі паведамілі таксама, што той варыянт, які найбольш спадабаецца А.Лукашэнку і У.Пуціну, ужо ў наступным годзе будзе вынесены на агульнанародны рэферэндум у абедзвюх краінах. «Хутчэй за ўсё, на галасаванне будзе пастаўлены ўжо гатовы тэкст канстытуцыі, якую атрымаецца хутка напісаць на гэтай падставе», – зазначаюць у апараце П.Барадзіна.

Плануецца, што ў Саюзнай дзяржавы будзе свой двухкамерны парламент, які будзе складацца з Сената і Палаты прадстаўнікоў. Будуць таксама дзейнічаць свой саюзны Савет міністраў, саюзныя кантрольныя і судовыя органы.

Сёння ж А.Лукашэнка сустракаецца з калегамі з іншых краінаў СНД – святкуе юбілей мёртванароджанага аб'яднання постсавецкіх дзяржаваў, якое так і не пачало працаваць.

Паводле дамоўленасці, дасягнутай Аляксандрам Лукашэнкам і Уладзімірам Пуціным, чарговае паседжанне Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы Беларусі і Расіі адбудзецца 26 снежня. Як паведаміў намеснік кіраўніка адміністрацыі расійскага прэзідэнта Сяргей Прыходзька, напярэдадні яго будзе падрыхтаваны цэлы шэраг рашэнняў у эканамічнай, навукова-тэхнічнай, заканадаўчай і культурнай галінах.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Сакрэтныя рахункі беларускай улады

Анатоль Лябедзька заклікае рассакрэціць рахункі беларускай улады ў швейцарскіх банках.

27 лістапада лідэр Аб'яднанай грамадзянскай партыі А.Лябедзька ў Гародні правёў прэс-канферэнцыю і сустрэчу з партыйным актывам і грамадскасцю горада. Падчас сустрэчы з прадстаўнікамі рэгіянальнай прэсы ён заявіў пра свой намер звярнуцца да кіраўніцтва Еўрасаюза і Швейцарыі з прапановай рассакрэціць банкаўскія рахункі, якія могуць належаць кіруючай вярхушцы Беларусі. У апошнія гады адзначаны рост колькасці рахункаў, уладальнікамі якіх з'яўляюцца выхадцы з Беларусі. Міжнародныя эксперты звязваюць гэты факт з ростам карупцыі ў Беларусі.

Лідэр АГП лічыць, што паміж продажам зброі і рахункамі ў швейцарскіх банках можа існаваць непасрэдная сувязь.

Прэс-служба АГП

Абвінавачанне Калугіну прад'явяць сёння

Дырэктар мінскага ЗАТ «Атлант» Леанід Калугін быў заключаны пад варту 21 лістапада, праз гадзіну пасля сустрэчы з прэм'ер-міністрам Беларусі Генадзем Навіцкім. Як паведаміла БелаПАН інфармаваная крыніца, на гэтай сустрэчы прысутнічаў і старшыня Камітэта дзяржкантролю Анатоль Тозік. Дырэктару «Атланта» было прапанавана добраахвотна пакінуць сваю пасаду, аднак ён адказаў, што 4 снежня адбудзецца сход акцыянераў ЗАТ і толькі яго ўдзельнікі могуць вырашыць – ісці яму ў адстаўку ці не. Пасля сустрэчы з прэм'ерам Калугін быў выкліканы ў Камітэт дзяржкантролю, дзе і быў затрыманы. Пасля змяшчэння ў следчы ізалятар ГУУС Мінгарвыканкама 61-гадовы Калугін аб'явіў галадоўку, аднак з прычыны пагаршэння стану здароўя вырашыў яе спыніць. Галадоўка працягвалася крыху больш за суткі.

Сёння яму будуць прад'ўлены абвінавачанні па артыкулах 424, частка 3 Крымінальнага кодэкса (злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі); 225 (невяртанне з-за мяжы замежнай валюты); 233, частка 2 (незаконная прадпрымальніцкая дзейнасць). Калугін, у прыватнасці, абвінавачваецца ў нямэтавым выкарыстоўванні крэдыту ў памеры 14,5 тысячы долараў ЗША, а таксама ў тым, што адмовіўся закрыць разліковы рахунак прадпрыемства ў адным з маскоўскіх банкаў і вярнуць у Беларусь сродкі, якія былі выручаны ад продажу халадзільнікаў у Расіі. Апрача таго, Калугін абвінавачваецца ў незаконным продажы золата і серабра.

Разам з тым, як лічаць некаторыя спецыялісты, дзеянні Калугіна, якія ставяцца яму ў віну, былі выкліканы вытворчай неабходнасцю. Напрыклад, згаданы крэдыт ён выкарыстаў на экстранную закупку запчастак, і гэта не дапусціла спынення вытворчасці «Атланта». Сусальнае золата і серабро было прададзена па безнаяўнаму разліку адной з фірмаў, якая займалася будаўніцтвам у Беларусі царквы прападобнага Сергія Раданежскага. Гэтая здзелка насіла разавы характар і была па сутнасці дабрачыннай акцыяй, паколькі Калугін – глыбока веруючы чалавек – не атрымаў ад яе правядзення ніякай асабістай выгады.

Дарэчы, работнікі прадпрыемства выступілі з заявай у падтрымку свайго дырэктара. Яны выказалі сумненні ў тым, што Калугін учыніў злачынствы, у якіх яго абвінавачваюць.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Рахманько пазбавяць недатыкальнасці?

У Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі з пракуратуры Рэспублікі Беларусь паступіў запыт аб пазбаўленні дэпутацкай недатыкальнасці члена СР Віктара Рахманько – былога начальніка Беларускай чыгункі. Крымінальная справа ў дачыненні да яго за злоўжыванне службовым становішчам была ўзбуджана 21 лістапада. Ужо з'явілася інфармацыя пра затрыманне Рахманько.

Член Савета Рэспублікі можа быць арыштаваны толькі з папярэдняй згоды палаты, «за выключэннем учынення дзяржаўнай здрады або іншага цяжкага злачынства, а таксама затрымання на месцы ўчынення злачынства». Такім чынам, калі праваахоўныя органы пайшлі на затрыманне Віктара Рахманько, дык ягоныя дзеянні кваліфікуюцца як цяжкае злачынства.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Зачем Хвостову в Бухарест?

Окончание, начало на стр.1

Как известно, на днях Минск посетила рабочая группа по Беларуси Парламентской ассамблеи ОБСЕ во главе с ее новым руководителем Утой Цапф. Естественно, что в изучении ситуации, посланцам ОБСЕ помогает Консультативно-наблюдательная группа. Это ее компетенция и обязанность. Следует напомнить, что кандидатура посла Вика на пост руководителя КНГ в Беларуси была утверждена всеми членами ОБСЕ. И доверие ему неоднократно подтверждалось председательствующим и другими структурами ОБСЕ. А вот один из членов ОБСЕ стал постоянно демонстрировать в отношении посла Вика яростное неприятие.

На этот раз запланированная встреча г-жи Цапф с главой белорусского МИДа Хвостовым была сознательно сорвана. Министр решился поставить условие: встреча должна пройти без руководителя КНГ ОБСЕ. Очевидно, что белорусская сторона и не рассчитывала, что с этим согласятся гости.

Ни для кого не является секретом, что глава МИДа лишь выразил волю своего хозяина. Ведь его полномочия не такие, к примеру, как у польского коллеги, позволяющего себе аннулировать назначения уже утвержденных президентом некоторых послов. Среди отставленных – профессиональные дипломаты, прошедшие специальную подготовку для работы в странах назначения. Но у главы польского внешнеполитического ведомства, видимо, были свои резоны для такого решения, ставшего прецедентом. Впрочем, в белорусском внешнеполитическом ведомстве создаются свои прецеденты.

В связи с проявленным Хвостовым «гостеприимством» можно напомнить, что это не первый случай. От бывшего руководителя Рабочей группы, а теперь председателя ПА ОБСЕ Адриана Северина тоже требовали явиться в МИД Беларуси без посла Вика. И тогда это было отвергнуто. Какой образ Беларуси создают такие приступы «гостеприимства», догадаться не трудно.

Известно также отношение ее руководителя к известным четырем условиям, которые могут позволить вернуться Беларуси в Парламентскую ассамблею ОБСЕ и другие европейские структуры. Заявления о контрпродуктивности изоляции Беларуси, как всегда, в Минске воспринимаются по-своему. Любые признаки компромисса оппонентов Лукашенко воспринимает как их слабость. Понятно, что даже ОБСЕ со своим аморфным уставом не может позволить себе быть заложником своенравия одного человека. По мнению наблюдателей, такое положение, которое существует уже более пяти лет, пытаются учитывать такие члены ОБСЕ, как США, Англия и другие. Как признала г-жа Цапф на своей итоговой пресс-конференции, четыре условия сохраняются, а существующее положение Беларуси к мировому сообществу, больше следует называть самоизоляцией.

Есть основания полагать, что происшедшее на этот раз в Минске с рабочей группой ОБСЕ не останется без внимания на Бухарестской встрече министров иностранных дел. Появившимся в Европе после президентских выборов в Беларуси сторонникам другой, как им кажется, более прагматической и менее жесткой политики в отношении режима Лукашенко, после происшедшего с посланцами ОБСЕ вряд ли будет комфортно вести в Бухаресте дискуссии на белорусскую тему.

Видимо, Хвостов не без оснований надеялся, что на предстоящем 3 декабря заседании ему удастся плодотворно поговорить со многими своими коллегами. В первую очередь, надежды связывались с коллегами не из стран СНГ. Однако теперь трудно предположить, **что** им Хвостов может говорить. Впрочем, как и глава российского МИДа Игорь Иванов, который вынужден будет, надо полагать, что-то говорить коллегам по ОБСЕ по поводу поведения своего стратегического союзника.

Вряд ли можно назвать случайным совпадением то, что «гостеприимство» к ОБСЕ было проявлено накануне важного визита Лукашенко в Москву. Наблюдающие за его поведением не один год отмечают, что порывистость правителя носит спланированный характер. Попытки напомнить о себе родном каким-либо скандалом, до сих пор, как правило, приносило Лукашенко дивиденды. И кто бы чего ни говорил, а уже семь лет он играет. А с ним играют.

Находясь в натуженном мыслительном напряжении, некоторые московские и минские эксперты глубокомысленно полагают, что главной проблемой между Москвой и Минском стала «встроенность» их союза в ту новую конфигурацию в мире, которая возникла после происшедшей 11 сентября американской трагедии.

Вновь – уже в который раз – подбрасывается мысль, что в силу объективных причин белорусский правитель вынужден будет «встроиться» в новую действительность. С такими ожиданиями делятся одни эксперты и политики. Видимо, что-то похожее попытается произнести и Хвостов в Бухаресте.

К другой группе можно отнести тех, кто пытается доказать, что Беларусь в свое время стала полигоном для реаниматоров СССР и над ней продолжает довлеть субъективный фактор, который путем демократических выборов преодолеть нельзя. При этом некоторые из так думающих оппозиционеров надеются на помощь со стороны российских демократов, которых нередко стали называть государственными или имперскими.

Пока трудно сказать, какие из этих мнений помогут вывести Беларусь на путь истинный. Как и непросто представить, каким образом Путин собирается дальше развивать свою политику сближения с Западом, с которым его стратегический союзник просто запрограммирован на конфронтацию.

Роман ЯКОВЛЕВСКИЙ

АСВЕТА

Студэнты або тэрарысты?

У Камітэце дзяржаўнай бяспекі Беларусі не выключаюць, што ў краіне пад выглядам замежных студэнтаў могуць знаходзіцца асобы, што маюць дачыненне да міжнародных тэрарыстычных арганізацый.

Пра гэта 28 лістапада заявіў намеснік старшыні беларускага КДБ Валянцін Нікіцін, прадстаўляючы ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу законапраект аб барацьбе з тэрарызмам.

Паводле ягоных слоў, цяперашнім часам у ВНУ і іншых навучальных установах Беларусі вучацца каля 3 тысяч іншаземцаў больш чым з 50 краін. Толькі ў Мінску, паведаміў Нікіцін, па лініі міжнароднага гуманітарнага абмену вучацца і працуюць каля 2 тысяч замежных студэнтаў. «Маюцца звесткі, што некаторыя з замежных камерцыйных структур, што дзейнічаюць у нашай рэспубліцы на рынку платнай адукацыі, з'яўляюцца фіктыўнымі, – сказаў Нікіцін. – Нельга выключыць, што сярод студэнтаў, аспірантаў, стажораў могуць быць асобы, датычныя да міжнародных тэрарыстычных арганізацый».

Юрый ПАЦЁМКІН

ПОНЕДЕЛЬНИК • 3 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Страсти». Сериал (Италия).
10.00 Арсенал. Программа об армии.
10.30 Телебарометр. Прогноз погоды.
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.10 «На перекрёстках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
13.00 **«РОССИЯ МОЛОДАЯ»**. Худ. фильм (к/с им. М. Горького). 6-я серия.
14.05 Час профессионала.
14.30 Док. фильм «Примерка судьбы» об участии белорусских спортсменов-инвалидов в Паралимпийских играх.
15.00 Новости.
15.15 Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).
16.45 «Великие женщины века». Фильм «Лорен Бекол» (США).
17.10 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Д.Лундгрен в боевике **«ВОЗДУШНЫЙ ОХОТНИК»** (США).
20.05 «Наталья и Георгий». Док. фильм о художниках Поплавских («Белвидеоцентр»).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.40 Стадион.
23.05 Планета «АРТ».
23.35 Новости.
23.50 Ночной сеанс. О.Фомин, Е.Майорова в драме Н.Пьянковой **«СТРАННОЕ ВРЕМЯ»** (Россия).

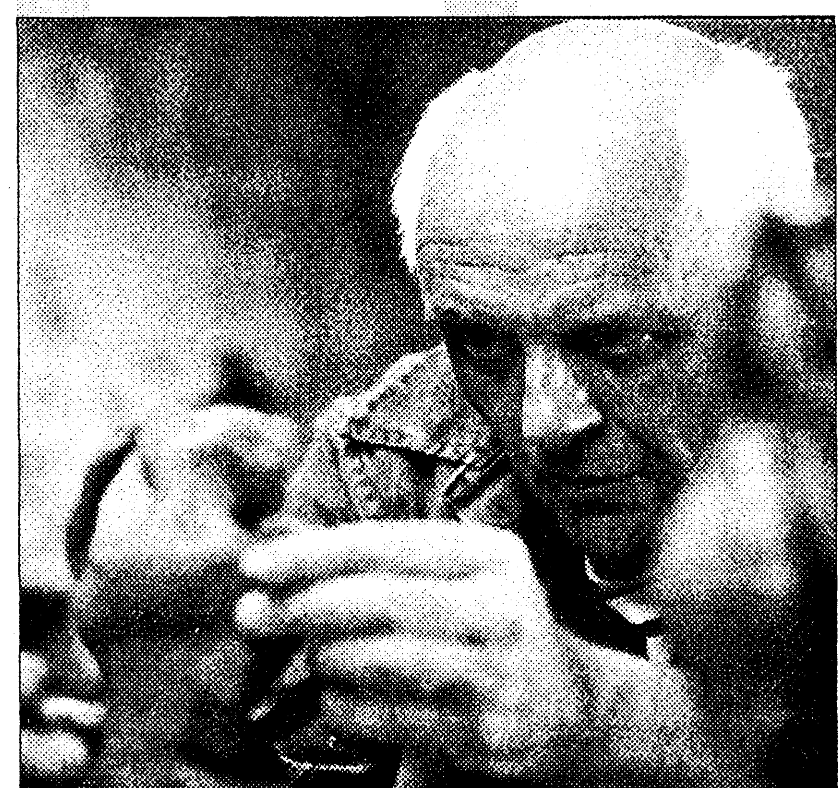
08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 Что? Где? Когда?
10.20 Док.детектив «Девушка с лицом кавказской национальности». Дело 2000 года.
10.50 Библиомания.
16.00 Большая стирка.
17.25 «С легким паром!».
18.00 Жди меня.
19.00 «Кто хочет стать миллионером?»
20.00 Время.
20.35 Сериал «Остановка по требованию».
21.45 Независимое расследование.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «На футболе».
23.30 «Ночная смена».

07.00, 08.00 Вести.
07.15 «Экспертиза РТР».
07.30 «Москва-Минск».
07.50 Вести-Москва.
08.15 Остросюжетный фильм **«ГУДЗОНСКИЙ ЯСТРЕБ»**.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Боевик «Остров МакКинси».
18.00 Сериал «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести-Москва.
19.55 Детектив **«ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ. ОПАСНОСТЬ В ДОМЕ НА ОКРАИНЕ»**.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести-Москва.
22.40 Остросюжетный фильм **«АМЕРИКЭН БОЙ»**.
01.00 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.45 Сегодня.
05.10, 06.20, 07.55, 14.00, 17.35 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.35, 06.40, 14.30 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
06.45 Пять минут с Новоженовым.
06.50 Большие деньги.
07.50 Пять минут с Новоженовым.
08.25 Служба спасения.
09.30 Намедни.
10.40 Куклы.
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
15.30 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.30, 18.55 Сериал «Мужская работа».
18.35 Герой дня.
20.00 Алчность.
21.55 Фильм **«ПИРЫ ВАЛТАСАРА, ИЛИ НОЧЬ СО СТАЛИНЫМ»**.
00.05 Гордон.

09.15 А.Генис. Письма из Америки.
09.40, 15.35 «От зорь июньских». Док. фильм.
10.35 Сферы.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 Культурная революция.
12.35 **«У КРУТОГО ЯРА»**. Худ. фильм.
13.20 «Ежик в тумане». Мультфильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Телефестиваль «Разум: XXI век».
14.15 Архитектурная галерея.
14.30 «Осенние портреты».
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Мир авиации».
17.00 Археология.
17.50 «Мой Эрмитаж».
18.15 «Возвращение в Брайдсхед». Сериал.
19.05 «Moscwitchi». Док. фильм.
19.35 Спокойной ночи, малыши!
19.50 «Деньги для Марии». Спектакль.
22.30 От кинoавангарда к видеоарту.

05.45, 14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.

Кадр из фильма «Пикассо – творец и разрушитель»

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10, 07.35 День за днем.
07.50 Назло.
08.25 «За стеклом». Финал.
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.25 «Итого».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 100 чудес света. «Возвращение на Эверест».
16.30, 18.45 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
20.35 Тушите свет.
20.55 «Забытый полк».
22.00 Грани.
22.45 «Соловьиная ночь».

15.00 Информационная программа «168 часов Минска».
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Хит-момент – вечерняя рапсодия».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Винограднва.
19.10 Премьер-парад. «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер **«ТАЙНАЯ ПОДМЕНА»**.
21.50 «Сдвинутый». Сериал.
23.00 «Новости СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 «Телетузики».
00.00 Футбольный курьер.
00.35 «М1». Музыкальная программа.

ВТОРНИК • 4 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 «Страсти». Сериал (Италия).
10.00 Стадион.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
10.55 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
11.50 Слово Митрополита Филарета на праздник Введения Богородицы в храм.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 **«РОССИЯ МОЛОДАЯ»**. Худ. фильм (к/с им. М.Горького). 7-я серия.
14.15 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.35 «Москва – Минск».
19.00 **«НЕСЧАСТЛИВЫЙ ВЫИГРЫШ»**. Худ. фильм (Международный Французский Канал).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.40 Спорт-курьер.
22.50 **«ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА»**. Худ. фильм (Польша).
23.40 Новости.
23.55 Ток-шоу «Дела житейские».

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 Жди меня.
09.10 «С легким паром!».
09.40 «Кто хочет стать миллионером?»
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 Сериал «Остановка по требованию».
16.00 Большая стирка.
17.25 Сериал «Ускоренная помощь».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
21.45 Лубянка. «Приказано расстрелять».
22.30 Ночное «Время».
23.00 Цивилизация. Уолт Дисней.
23.30 «Ночная смена».

08.00 Вести.
08.15 Сериал «Московские окна».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Фильм **«ЛЕДИ И РАЗБОЙНИК»**.
18.00 Сериал «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести-Москва.
19.55 Комедия **«МИЛЛИОН – ПОБЕДИТЕЛЮ»**.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести-Москва.
22.40 Док. фильм «Оскар» за отвагу».
23.40 Фантастический фильм **«ГОРЕЦ-3. ПОСЛЕДНЕЕ ИЗМЕРЕНИЕ»**.
01.25 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 14.40, 17.35 Криминал.
05.20 Впрок.
05.35, 06.40, 14.30 Афиша.
05.40 Наши любимые животные.
05.45, 06.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.15 Карданный вал.
07.25 Фильм **«ПИРЫ ВАЛТАСАРА, ИЛИ НОЧЬ СО СТАЛИНЫМ»**.
09.25 Алчность.
10.10 Шоу Елены Степаненко.
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
15.30 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.35 Сериал «Мужская работа».
18.35 Герой дня.
18.55 1/16 финала Кубка УЕФА. «Локомотив» (Москва) – «Хапоэль» (Тель-Авив).
21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Арсенал» (Англия) – «Ювентус» (Италия).
23.50 Третий тайм.
00.50 Футбол. Лига чемпионов. «Байер» (Леверкузен) – «Депортиво» (Испания).

09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.35 Дом актера. М.Лавровский.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 «Легенды дикого севера».
13.30 Вместе с Фафалей.
14.05 Дело житейское.
14.15 Власть факта.
14.30 Сценограмма.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Российский курьер».
17.00 Археология.
17.50 Дворцовые тайны.
18.15 «Возвращение в Брайдсхед». Сериал.
19.05 «Последний трагик века».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 К 100-летию нобелевских премий.
20.40 **«ДОКТОР ФАУСТУС»**. Худ. фильм.
22.30 «Апокриф».

05.45, 14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.35, 20.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 «Забытый полк».
09.30 «Все в сад!».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.25 Катастрофы недели.
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 100 чудес света. «Ярость природы».
16.30, 18.45 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
21.00 Фильм **«ШТУРМ БУДЕТ СТОИТЬ ДОРОГО»**.
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».

14.00 «Секретные материалы». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 «М1». Музыкальная программа.
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Здравствуйте, доктор!».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Планерка в мэрии.
19.10 Премьер-парад «Столичный».
19.15 «Вечарніца».
19.30 Боевик **«ДОМ ФРАНКЕНШТЕЙНА»**, 1-я серия.
21.40 «Сдвинутый». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Мелодрама **«СЕСТРА ЕГО ДВОРЕЦКОГО»**.
01.40 «М1». Музыкальная программа.

СРЕДА • 5 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.15 «Страсти». Сериал.
10.00 Здоровье. Тележурнал.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 **«РОССИЯ МОЛОДАЯ»**. Худ. фильм (к\с им.М.Горького). 8-я серия.
14.15 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30 Время местное. Репортажи из провинции.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.35 Союзное вече.
19.00 Б.Линда в политическом детективе **«ОПЕРАЦИЯ «САМУМ»** (Польша).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 **«ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА»**. Худ. фильм (Польша).
23.40 Новости.
23.55 Криминальное досье.
0.20 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
0.45 Волейбол. Top teams cup. Женщины. «Безбизнесбанк» (Беларусь) – «Пеницилина» (Румыния).

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.10 Сериал «Ускоренная помощь».
09.40 «Слабое звено».
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 Сериал «Остановка по требованию».
16.00 Большая стирка.
17.25 Смехопанорама.
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 Последний герой. «Любовь в тропиках».
20.00 Время.
21.45 Как это было. Землетрясение в Армении. 1988 год.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «Крылья».
23.30 «Ночная смена».

08.00 Вести.
08.15 Сериал «Московские окна».
09.05 «Два рояля».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Детектив **«ХИЩНИКИ»**.
18.00 Сериал «Московские окна».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести-Москва.
19.55 Фильм **«МАФИЯ БЕССМЕРТНА»**.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести-Москва.
22.40 Док. фильм «История Беловежских соглашений».
23.40 Фильм **«ПЛОЩАДЬ ВАШИНГТОНА»**.
01.45 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 07.55, 14.40, 17.30 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.35, 06.40, 14.30 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.25, 20.00 Алчность.
10.05 Квартирный вопрос.
10.35 «Среда».
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
15.30 Приключенческий фильм **«КОМАНДИР СЧАСТЛИВОЙ «ЩУКИ»**.
18.35 Герой дня.
18.55 Сериал «Мужская работа».
21.35 Футбол. Лига чемпионов. «Рома» (Италия) – «Ливерпуль» (Англия).
23.50 Третий тайм.
00.50 Футбол. Лига чемпионов. «Нант» (Франция) – «Бавария» (Германия).

09.15 Ток-шоу «Наобум».
09.40 «Господь дарует нам победу...» Док. фильм.
10.35 Кинопанорама.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 «Легенды дикого севера».
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Пути Господни...
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Блистательный Санкт-Петербург.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 Док. фильмы.
16.30 Машины времени.
17.00 Археология.
17.50 Кто мы?
18.15 «Возвращение в Брайдсхед». Сериал.
19.00 К юбилею Вероники Дудаpовой.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 К 100-летию нобелевских премий.
20.40 «Тех, кто погибли, считаю храбрее...».
21.05 **«ДЕНЬ КОМАНДИРА ДИВИЗИИ»**. Худ. фильм.
22.30 Партитуры не горят.

05.45, 14.40, 17.40, 00.05 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.35, 20.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 «В нашу гавань заходили корабли».
09.25 «Завтрак с Соловьёвым».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.25 «Просто звери».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 100 чудес света. «Поиски линкора Бисмарк».
16.30, 18.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
21.00 Фильм **«ШТУРМ БУДЕТ СТОИТЬ ДОРОГО»**.
22.00 Грани.
22.45 Чемпионат России по хоккею с шайбой. «Спартак» – «Нефтехимик».

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Бешеный Джек-пират». Мультсериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Завтрак с Ликой».
08.35 Музыка на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Боевик **«ДОМ ФРАНКЕНШТЕЙНА»**, 1-я серия.
11.30 «М1». Музыкальная программа.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Сдвинутый». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Винограднва.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Боевик **«ДОМ ФРАНКЕНШТЕЙНА»**, 2-я серия.
21.40 «Сдвинутый». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Триллер **«ГАЗОВЫЙ СВЕТ»**.
02.10 «М1». Музыкальная программа.

ЧЕТВЕРГ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Страсти». Сериал (Италия).
10.00 Телевитамин.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей.
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 **«РОССИЯ МОЛОДАЯ»**. Худ. фильм (к/с им.М.Горького). 9-я серия, заключительная.
14.30 Існасць. Духовная программа.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Формула созидания. «Культура в жизни государства и общества».
18.45 Премьера телеэкрана. Д.Берримор и Д.Билс в комедийной мелодраме **«МЫСЛИ, ПОЛНЫЕ ЖЕЛАНИЯ»** (США).
20.15 Судьба человека. «Семь Я».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 П.Андерсен в сериале «VIP»(США). 3-я серия.
23.30 Новости.
23.45 Королевская охота.

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.10 Смехопанорама.
09.40 «Кто хочет стать миллионером?»
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.05 Сериал «Остановка по требованию».
16.00 Большая стирка.
17.25 «Сами с усами».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
20.35 Сериал «Остановка по требованию».
21.45 Человек и закон.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «Сати».
23.30 «Ночная смена».

08.00 Вести.
08.15 Сериал «Московские окна».
09.05 Сам себе режиссер.
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Приключенческий фильм **«ПИРАТЫ XX ВЕКА»**.
18.00 Сериал «Агентство НЛС».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести-Москва.
19.55 Фильм **«КРАСНАЯ ЖАРА»**.
22.00 Вести + Подробности.
22.30 Местное время. Вести-Москва.
22.40 Комедия **«Я ЛЮБЛЮ ТЕБЯ ДО СМЕРТИ»**.
00.35 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 14.40, 17.35 Криминал.
05.20 Впрок.
05.35 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50 Большие деньги.
06.35 Карданный вал.
06.40 Афиша.
06.45 Пять минут с Новоженовым.

6 ДЕКАБРЯ

06.50 Большие деньги.
07.15 Впрок.
07.40 Карданный вал.
07.45 Пять минут с Новоженовым.
07.55 Очная ставка.
08.25 Путешествия натуралиста.
09.25 Своя игра.
10.10 Дог-шоу «Я и моя собака».
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
14.30 Афиша.
15.30 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.35, 18.55 Сериал «Мужская работа».
18.35 Герой дня.
20.00 Внимание. Розыск!
21.55 Совершенно секретно.
23.20 Гордон.

15.00 Новости культуры.
15.15 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 Док. фильмы.
16.15 «Писатель и море».
16.30 Экспедиция «Чиж».
17.00 Археология.
17.30 Новости культуры.
17.50 Парижский журнал.
18.15 «Любовь на земле». Сериал.
19.00 А.П.Чехов. «Шуточка».
19.15 Пятое клеймо.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 К 100-летию нобелевских премий.
20.40 Короткометражные худ. фильмы.
21.35 Культурная революция.
22.30 «Джазофрения».
23.00 Новости культуры.

05.45, 14.40, 17.40 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 «Антология преступлений».
09.05, 12.20 Телемагазин в Минске.
09.25 «Опасный мир».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.25 «Сеть».
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
14.25 Телемагазин в Минске.
15.00 100 чудес света. «Путешествие к забытой реке».
16.35 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
18.50 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
20.40 Тушите свет.
21.00 Фильм **«ШТУРМ БУДЕТ СТОИТЬ ДОРОГО»**.
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».
23.35 Дорожный патруль.

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Бешеный Джек-пират». Мультсериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Боевик **«ДОМ ФРАНКЕНШТЕЙНА»**.
11.30 «М1». Музыкальная программа.
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Сдвинутый». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 «Экзотика».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Детектив **«АРИФМЕТИКА УБИЙСТВА»**.
21.40 «Сдвинутый». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Приключенческий фильм **«ВИВА ВИЛЬЯ!»**.
02.00 «М1». Музыкальная программа.

ПЯТНИЦА • 7 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
10.05 Сад мечты. Передача для дачников.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 Л.Гурченко и О.Табаков в худ.фильме **«АПЛОДИСМЕНТЫ, АПЛОДИСМЕНТЫ...»** («Ленфильм»).
14.15 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30 Видеофильм «Я думал, что это никогда не случится со мной...».
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Бригады «Тигра». Сериал (Международный Французский Канал).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 **«ПРИКАЗ»**. Худ. фильм («Беларусьфильм»). 1-я и 2-я серии.
20.40 Калыханка.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.40 Спорт-курьер.
22.50 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).
0.05 Новости.
0.20 Белорусская двадцатка.

08.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.
09.10 «Сами с усами».
09.40 «Слабое звено».
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00 Сериал «Остановка по требованию».
16.00 Большая стирка.
17.25 Док.детектив «Алмазная цепь». Дело 2001 года.
19.00 Поле чудес.
20.00 Время.
20.35 Фильм **«ЗА ПОСЛЕДНЕЙ ЧЕРТОЙ»**.
22.40 «Другое время».
23.35 Триллер **«ТЕНЬ СОМНЕНИЯ»**.

08.00 Вести.
08.15 Сериал «Агентство НЛС».
09.10 «Новая «Старая квартира».
10.00 Вести.
10.30 «Санта-Барбара».
16.00 Вести.
16.30 Фильм **«ЗНАКОМСТВО»**.
17.00 «Пресс-клуб».
18.00 Сериал «Агентство НЛС».
19.00 Вести.
19.35 Местное время. Вести-Москва.
19.55 «30 лет Государственному центральному концертному залу «Россия». Гала-концерт.
22.20 Комедия **«ТРЕТИЙ НЕ ЛИШНИЙ»**.
23.55 Горячая десятка.
00.50 Прогноз погоды.

05.00, 05.30, 06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 14.35, 17.30 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.40, 06.40, 14.30 Афиша.
05.45, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50, 07.50 Большие деньги.
06.35, 07.40 Карданный вал.
08.00 Совершенно секретно.
09.25 Своя игра.
10.10 Внимание. Розыск!
11.25 Сериал «Полицейские».
13.25 «Продолжение следует...».
15.30 Комедия **«ТРЫН-ТРАВА»**.
18.35 Свобода слова.
20.10 Криминальная Россия.
21.50 Комедия **«МУЖСКОЙ ЗИГЗАГ»**.
23.35 Пепси-чарт.
00.15 Кома.

09.15 Партитуры не горят.
09.40, 15.35 «Земля Тургенева». Док. фильм.
10.40 «Последний трагик века».
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 **«СОРОК ПЕРВЫЙ»**. Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Малые музеи Санкт-Петербурга.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.35 Сенсация. Сенсация? Сенсация...
17.00 Археология.
17.50 «С потолка».
18.15 «Любовь на земле». Сериал.
19.00 А.П.Чехов. «На чужбине».
19.15 Пятое клеймо.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Билет в Большой...
20.40 **«ХОЗЯЙКА ГОСТИНИЦЫ»**. Худ. фильм.
22.10 «...Была бы жива Россия...» Док. фильм.
22.30 «Бесконечная история Голливуда».

05.45, 14.40, 17.40, 00.30 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25 «Дачники».
09.15 «Мое кино».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.25 «Вы очевидец».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 100 чудес света. «Размышление о слонах».
16.30, 18.45 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
20.00 «Глас народа».
21.30 Фильм **«ШТУРМ БУДЕТ СТОИТЬ ДОРОГО»**.
22.30 Грани.
23.10 Чемпионат России по хоккею с шайбой. «Спартак» – «Ак Барс».

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Школдливый пес». Мультсериал.
07.00 «Бешеный Джек-пират». Мультсериал.
07.30 «Мурашки». Сериал.
08.00 Международные спортивные новости на СТВ.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Завтрак с Ликой».
08.35 Музыка на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Детектив **«АРИФМЕТИКА УБИЙСТВА»**.
11.30 Информационно-познавательная программа «Европа сегодня».
12.00 Новости СТВ.
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Сдвинутый». Сериал.
14.00 «Симулятор». Сериал.
15.00 Новости СТВ.
15.15 «М1». Музыкальная программа.
15.30 «Мурашки». Сериал.
16.00 «Школдливый пес». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.15 Международные спортивные новости на СТВ.
18.30 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
19.00 «Тема дня». Итоги в уикэнд.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер **«КРОВЬ И ВИНО»**.
21.45 «Секретные материалы». Сериал.
23.00 Новости «СТВ-24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма **«ТЕНЬ ВАМПИРА»**.
01.40 «М1». Музыкальная программа.

СУББОТА • 8 ДЕКАБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал).
8.05 «Великие женщины века». Фильм «Лорен Бекол» (США).
8.30 Існасць. Духовная программа.
9.00 Новости.
9.10 Экран индийского кино. **«БАДШАХ»**.
12.15 Сад мечты. Передача для дачников.
12.40 Королевская охота.
13.10 Здоровье. Тележурнал.
13.35 Сериал «Ростов-папа» (Россия). 3-я серия.
14.25 «Храбрый портняжка». Мультфильм.
15.00 Новости.
15.15 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).
16.40 Белорусская двадцатка.
17.05 Пять чудес.
17.35 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Каштанка», «Заяц, который любил давать советы», «Витамин роста».
18.20 «Деловые люди». Видеофильм.
18.40 Из достоверных источников.
19.00 Новости.
19.20 «На перекрёстках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
20.10 П.Андерсен в сериале «VIP» (США). 3-я серия.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 К.Денев и М.Пикколи в мелодраме **«ДНЕВНАЯ КРАСАВИЦА»** (Франция).
23.40 Видимо-невидимо.
0.50 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания). 3-я серия.

07.00, 09.00, 14.00, 17.00 Новости.
07.10 «Малыш и Карлсон».
07.25 Слово пастыря.
07.45 Зов джунглей.
08.10 «Эх, Семеновна!».
08.50 Библиомания.
09.10 Смехопанорама.
09.45 Смак.
10.05 40 лет шутя. КВН. Фрагменты биографии.
11.00 В мире животных.
11.40 Здоровье.
12.20 «Чтобы помнили...». Олег Жаков.
13.00 «Крылья».
13.30 «Все о Микки Маусе».
14.10 Концерт группы «Иванушки International».
15.25 Детектив **«ЖАРКОЕ ЛЕТО В КАБУЛЕ»**.
17.15 «Евгений Петросян приглашает...».
18.00 «Кто хочет стать миллионером?».
19.00 Последний герой. «Заговор».
20.00 Время.
20.30 Что? Где? Когда?
21.40 Боевик **«БОЛЬШОЙ ПЕРЕПОЛОХ В МАЛЕНЬКОМ КИТАЕ»**.
23.35 Фильм **«СТРАНА ГОР И РАВНИН»**.

07.00 «Папа, мама, я – спортивная семья».
07.45 «Телепузики».
08.10 «Золотой ключ».
08.30 «Здоровье и жизнь».
09.00 «Почта РТР».
09.30 Доброе утро, страна.
10.05 «Сто к одному».
10.55 Ток-шоу «Рядом с тобой».
11.55 «Маленькие тайны большой политики. Распад». Док. фильм.
13.00 Вести.
13.20 Комедия **«ИВАН БРОВКИН НА ЦЕЛИНЕ»**.
15.00 Алла Пугачева. «Вспоминая Рождество...».
17.00 Моя семья.
17.55 «Аншлаг».
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
20.00 Фильм **«ОТЧАЯННЫЙ»**.
22.05 Фильм **«КРИКУНЫ»**.
00.15 Прогноз погоды.

05.25 Комедия **«ТРЫН-ТРАВА»**.
07.00, 09.00, 11.00, 15.00, 21.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Мультфильм «Варежка».
07.50 Большие родители.
08.20 Без репетиции.
09.15 Криминал.
09.50 «Женский взгляд».
10.25 Квартирный вопрос.
11.25 Фильм **«ПРИЕЗЖАЯ»**.
13.25 Путешествия натуралиста.
14.00 Своя игра.
15.25 «Продолжение следует...».
16.15 Шоу Елены Степаненко.
17.05 Остросюжетный фильм **«ДОСЬЕ «ПЕЛИКАН»**.
19.45 Сериал «Мужская работа».
21.30 Профессия – репортер.
22.15 Фильм **«ФАРИНЕЛЛИ-КАСТРАТ»**.
00.30 Цвет ночи.

09.10 Мультфильмы.
09.50 Мой цирк.
10.15 Бабушкины рецепты.
10.30 Золотой пьедестал.
11.00 Графоман.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 **«ИВАНОВ КАТЕР»**. Худ. фильм.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 «Время музыки».
14.10 «Дюймовочка». Мультфильм.
14.40 Кино Европы: второй Голливуд». Док.сериал.
15.40 Телетеатр. Классика.
16.30 «Романтика романса».
17.05 «Майские цветы». Сериал.
18.00 Сферы.
18.40 Новая театральная гостиная.
19.35 «Исторические концерты».
20.10 В вашем доме.
20.55 Личные воспоминания о большой жизни.
21.15 **«МЕФИСТО»**. Худ. фильм.

06.25, 13.35, 00.15 Дорожный патруль.
06.40 Фильм **«НЕБЕСНЫЙ ТИХОХОД»**.
08.00, 19.30 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
09.05 «Я знаю все!».
10.00, 14.00, 18.00 Сейчас.
10.30 «Просто звери».
11.10 Комедия **«ВА-БАНК»**.
13.05 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
14.30 «Сеть».
15.10 Фильм **«ДУСЯ ГЕРМАНОВА, КОТОРАЯ САМА ПО СЕБЕ»**.
16.05 «Дачники».
16.55 «Обратный отсчет».
18.50 «Без галстука».
20.45 «Итого».
21.10 Фильм **«ШТУРМ БУДЕТ СТОИТЬ ДОРОГО»**.
22.30 Фильм **«НАГРАДИТЬ (ПОСМЕРТНО)»**.

Кадр из фильма «Трафік»

06.00 Музканал.
07.00 «Параллели».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.
08.00 «Диплодоки». Мультсериал.
08.30 «Симпсоны». Мультсериал.
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 Триллер **«КРОВЬ И ВИНО»**.
12.50 «Экзотика».
13.05 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
13.30 Фильм-катастрофа **«ТРЕВОЖНОЕ ВОСКРЕСЕНЬЕ»**.
15.25 «Здравствуйте, доктор».
15.40 «Кто я...».
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальнобойщики». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 «Час пик».
20.30 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
20.50 «Хит-момент – вечерняя рапсодия».
21.30 Триллер **«КИЛЛЕР И КАСКАДЕР»**.
23.55 «Симулятор». Сериал.
00.55 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
01.25 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
01.45 «М1». Музыкальная программа.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 9 ДЕКАБРЯ

7.00 Новости.
7.15 Сериал «Женщина в белом» (Международный Французский Канал).
8.05 «Агромир». Информационно-аналитическая программа.
8.30 «Арсенал». Программа об армии.
9.00 Новости.
9.10 Мультиклуб.
9.35 Фильм-сказка **«ВЕРОНИКА»** (Румыния).
11.10 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
11.55 Телевитамин.
12.25 Сериал «Королева мечей» (Канада – Испания – Великобритания). 3-я серия.
13.15 Судьба человека. Казимир и Адельфина.
13.45 «Радуга над Витебском». Вокально-хореографический ансамбль «Малая земля Живецкая» (Польша).
14.10 Док. фильм «Я не печалюсь... Максим Богданович». К 110-летию со дня рождения поэта.
14.45 «И другие официальные лица».
15.00 Новости.
15.15 Мир и мы.
15.35 В.Павлов и А.Жарков в остросюжетном фильме **«НЕ БУДИТЕ СПЯЩУЮ СОБАКУ»** (Россия).
17.45 Криминальное досье.
18.10 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
18.40 «Время местное». Репортажи из провинции.
19.10 Планета «АРТ».
19.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Панорама.
20.35 Спорт-курьер.
20.45 Наше любимое кино. Музыкальная комедия **«АНТОН ИВАНОВИЧ СЕРДИТСЯ»** («Ленфильм»).
22.00 Детективный сериал «Жюли Леско» (Франция).
23.30 Молодые дизайнеры в программе «Новая коллекция».

07.00 Новости.
07.10 Армейский магазин.
07.35 «Русалочка».
08.00 Утренняя звезда.
08.50 Библиомания.
09.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.05 Док.детектив «Алмазная цепь». Дело 2001 года.
10.35 Клуб путешественников.
11.15 Детектив **«ТАЙНЫ ОТЦА ДАУЛИНГА»**.
12.15 «Сами с усами».
12.55 Умницы и умники.
13.15 Сокровища Кремля.
13.35 «Черный плащ».
14.00 Новости.
14.10 Комедия **«ИСКРЕННЕ ВАШ...»**.
15.50 Живая природа.
17.00 Новости.
17.20 «Кумиры. Испытание славой».
17.50 Комедия **«ТРИ ПЛЮС ДВА»**.
19.30 Боевик **«СЛОМАННАЯ СТРЕЛА»**.
21.30 Времена.
22.45 Сериал «X-files».
23.40 Фильм **«МЕХАНИК»**.

07.25 «Телепузики».
07.50 Русское лото.
08.40 «ТВ Бинго шоу».
09.20 Доброе утро, страна.
10.00 Сам себе режиссер.
10.55 «Городок-ретро».
11.55 Федерация.
12.10 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Диалоги о животных.
14.25 «Вокруг света».
15.05 «Том и Джерри».
16.05 «Комиссар Рекс». Сериал.
17.10 ТВ Бинго новости.
17.15 «Аншлаг».
18.20 «Городок».
19.00 Вести недели.
19.55 Фильм **«ЗАВИСТЬ БОГОВ»**.
22.35 Сериал «Твин Пикс».
23.40 «Спорт за неделю».
00.40 Прогноз погоды.

05.15 Фильм **«ПРИЕЗЖАЯ»**.
07.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.40 Пепси – чарт.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.00 Сегодня.
09.15 «Вкусные истории».
09.35 Шоу Елены Степаненко.
10.25 Криминальная Россия.
11.00 Сегодня.
11.25 Комедия **«ДЕВУШКА БЕЗ АДРЕСА»**.
13.25 Служба спасения.
14.00 Своя игра.
15.00 Сегодня.
15.25 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.20 «Женский взгляд».
16.55 Очная ставка.
17.35 Боевик **«СТИРАТЕЛЬ»**.
20.00 Намедни.
21.15 Куклы.
21.30 Боевик **«СКОРЫЙ СУД»**.
23.40 Журнал лиги чемпионов.

09.10 Мультфильмы.
09.50 «Аттестат зрелости».
10.15 Недлинные истории.
10.30 Ток-шоу «Наобум».
11.00 Тем временем.
11.25 Чудеса погоды.
11.50 **«ТЕНИ ЗАБЫТЫХ ПРЕДКОВ»**. Худ. фильм.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.10 За семью печатями.
14.55 В мире танца. «Вакханки».
16.20 Необыкновенный Образцов.
17.05 «Майские цветы». Сериал.
18.00 Звездные годы «Ленфильма».
18.40 Экология литературы.
19.30 «Лягушка-путешественница». Мультфильм.
19.40 Собрание исполнений.
20.15 Блеф-клуб.
21.20 Личные воспоминания о большой жизни.
21.25 При свечах. «Все слова, слова, слова...».
22.05 **«ТЕРПЕНИЕ МЕГРЭ»**. Худ. фильм.

06.10 Дорожный патруль.
06.25 Фильм **«НАГРАДИТЬ (ПОСМЕРТНО)»**.
07.55 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
08.55 «Star старт».
09.30 «Советы профессора Чайникова».
10.00 Сейчас.
10.30 «Завтрак с Соловьёвым».
11.05 Комедия **«ВА-БАНК II»**.
12.45 «Мое кино».
13.30 Телемагазин в Минске.
13.40 Дорожный патруль.
14.00 Сейчас.
14.25 Катастрофы недели.
15.00 «В нашу гавань заходили корабли».
16.10 «За гранью возможного».
16.55 «Обратный отсчет».
18.00 «Итоги».
19.30 Сериал «Улицы разбитых фонарей III».
20.45 «Земля – воздух».
22.20 Фильм **«ДЕВЯТЫЕ ВРАТА»**.
00.45 Дорожный патруль.

06.00 Музканал.
07.00 «1/52». Спортивное обозрение.
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Автопанорама».
08.00 «Час пик».
09.00 «Симпсоны». Мультсериал.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 Триллер **«БЕЛЫЙ СТРАХ»**.
12.50 «Большой завтрак с Ликой».
13.15 «Киноафиша Минска».
13.20 Музыка на СТВ.
13.30 Драма **«ОЧНАЯ СТАВКА»**.
15.25 «Кирова, 17».
15.40 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
16.50 «Дальнобойщики». Сериал.
18.00 Худ. фильм.
19.30 Информационная программа «168 часов Минска».
20.30 «Автопанорама».
20.50 Триллер **«ЛЕСТНИЦА ИАКОВА»**.
23.15 «М1». Музыкальная программа.
23.50 «The Simpsons Party».
01.40 «М1». Музыкальная программа.

Нават ад гарэлкі можа быць карысць

Спецыялісты Цэнтральнага навукова-даследчага інстытута комплекснага выкарыстоўвання водных рэсурсаў распрацавалі на замову ВА «Крышталь» і разам з ягонымі спецыялістамі новую тэхналогію паляпшэння смакавых якасцяў прадукцыі гэтага завода. У крамах можна сустрэць гарэлку, этыкеткі якой даводзяць, што напой зроблены «на крэмневай вадзе» ці «на выпраўленым спірце». Гэта азначае, што вада і этылавы спірт, на якіх гатаваўся алкагольны напой, прайшлі фільтрацыю праз такі прыродны мінерал, як крэмень. Праз яго яшчэ можна прапусціць каньячны спірт і сам каньяк.

«Пры фільтрацыі электронны зарад з паверхні крэменю пераходзіць на малекулы вадкасці, і ад гэтага там з'яўляецца актыўны кісларод, — тлумачыць аўтар гэтай распрацоўкі Павел Аладоўскі. — Вакол малекул кіслароду фармуецца новая структура малекул вадкасці. Яна досыць устойлівая і надае новыя арганалiптычныя якасці прадукту». Прасцей кажучы, нават такі прадукт, як гарэлка, абагачаючыся кіслародам, становіцца смачнейшым.

Аднак гэта не адзіны «плюс» фільтрацыі вады і спірту. Крэмневая вада (як і спірт) да ўсяго яшчэ выцягвае з арганізма чалавека радыеактыўныя ізатопы і разам з тым захоўвае там селен, медзь, ёд і іншыя важныя мікраэлементы, якія, як і ўсё карыснае, маюць уласцівасць вымывацца з чалавечага арганізма. Такая «жывая» вада падвышае і жыццядзейнасць чалавека.

Адфільтраваная вада папярэдне прайшла выпрабаванне на пацуках, якія ад такіх доследаў сталі сябе адчуваць толькі лепш. Прыкладам, у іхнім арганізме рэзка знізілася ўтрыманне стронцыю-89, затое карыснага селену стала больш.

Каньякі, прыгатаваныя на адфільтраваных праз крэмень каньячных спіртах, – гэта ўвогуле асобная тэма. Акрамя абагачэння кіслародам, крэмень пазбаўляе спірт залішняга ўтрымання сівушных маслаў, а гэта, у сваю чаргу становіцца адбіваецца на ягонай якасці і духмянасці. У адрозненне ад гарэлкі, каньяк пры фільтрацыі праз крэмень набывае досыць цікавую ўласцівасць: калі прапусціць праз крэмень каньячны спірт адзін раз, ён атрымлівае адзін смак і «букет», пасля другога фільтравання смак становіцца ўжо зусім іншым. І так можна эксперыментаваць са смакамі бясконца. «Крышталь» пакуль толькі пачаў вытворчасць «крэмніевых» каньякоў. Па словах Паўла Аладоўскага, такіх тэхналогіяў няма нават у тых жа французаў, і было б файна, калі б яны імі зацікавіліся.

Неўзабаве «Крышталь» прыступіць да выпуску бальзамаў, настаяных на лекавых травах, у прыватнасці, на эхінацэі пурпурнай, у якой утрымліваецца ў павышаных прапорцыях селен.

Эхінацэя здаўна вядома сваімі гаючымі якасцямі. Яшчэ індзейцы Паўночнай Амерыкі загойвалі ёю змяіныя пакусы. Уся каштоўная моц гэтай расліны – у ейным корані. Рэчывы, якія там утрымліваюцца, могуць сапраўды паскорыць загойванне ранаў, падавіць далейшы рост пухлінаў і ўзмацніць імунную сістэму. А тут яшчэ да ўсёй гаючасці эхінацэі дадаюцца і лекавыя якасці селену.

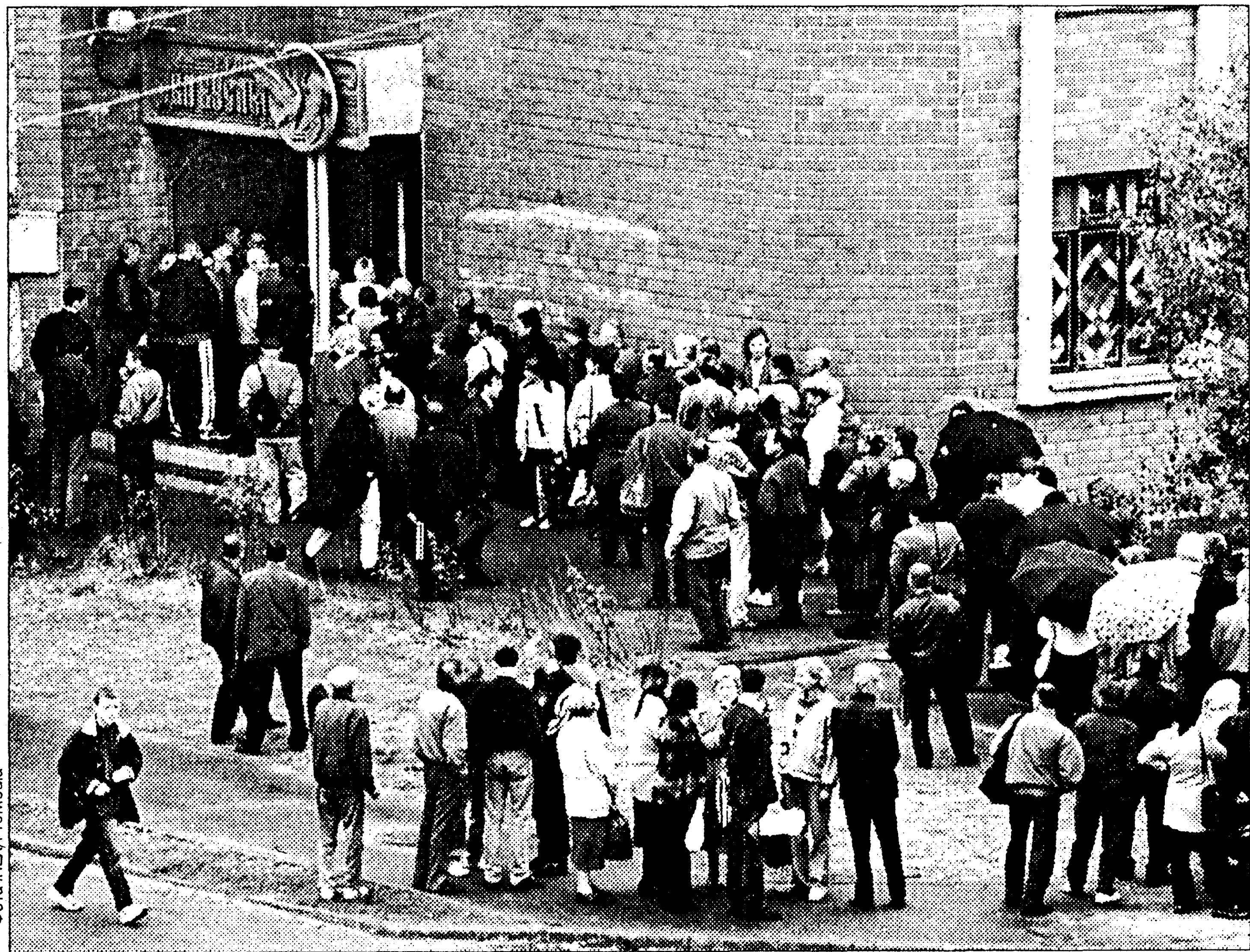
Селен — увогуле адзін з самых унікальных мікраэлементаў. Вывучаючы ягоную біялагічную ролю, навукоўцы прыйшлі да высновы, што селенавыя прэпараты плённа дапамагаюць у прафілактыцы і лячэнні вялікай колькасці розных хваробаў. Сярод іх — дыябет, інфаркт міякарда, промневая хвароба, пераломы касцей. Ён можа абараніць наш арганізм ад уздзеяння радыяцыі і нармалізаваць функцыю шчытападобнай залозы, можа вылечыць ад псарыязу, а для тых, хто пакутуе на алергію ад пылу, гэта ўвогуле сродак першай дапамогі.

«Мы ўнеслі селен у глебу ў якасці падкормкі разам са спецыяльна распрацаваным меліярантам, — распавядае Павел Аладоўскі. — І гэта тэхналогія дазволіла вельмі рэзка, разоў у дзесяць, павялічыць утрыманне селену ў самой эхінацэі. Мы лічым, што яно пяройдзе і ў сам прадукт і тым самым будзе спрыяць назапашванню гэтага мікраэлемента ў арганізме. Вядома, што селену ў арганізме не хапае — і гэта праблема сусветная. А на чалавеку ягоны недахоп адбіваецца слабасцю, падвышанай стамляльнасцю і галавакружэннем».

Абагачаць селенам розныя прадукты можна і праз раствярэнне ў іх селенаўтрымліваючых прэпаратаў, але эфектыўнасць новага метаду, на думку Паўла Аладоўскага, менавіта ў тым, што ў сукупнасці з тканкамі раслінаў і з іншымі арганічнымі спалучэннямі ад селену больш карысці. Таксама, як і ў выпадку з эхінацэяй, селенам можна «падкормліваць» пшаніцу, якая потым ідзе на вырабніцтва хлеба. Дарэчы, фіны, сутыкнуўшыся з праблемай дэфіцыту селену ў арганізме свайго насельніцтва, пайшлі менавіта такім шляхам.

Гарэлку тэарэтычна таксама можна аздобіць карысным мікраэлементам. Паколькі забіць усенародную любоў да гэтага напою немагчыма, было б някепска яго «аздаравіць»: калі ўжо чалавек п'е, дык хай бы атрымліваў ад гэтага хоць якую-небудзь карысць. Але вытворцам нявыгадна гэтым займацца, бо рэкламаваць гарэлку яны не могуць. Усе «плюсы» абагачанай селенам гарэлкі масаваму пакупніку так і застануцца невядомымі, а значыць, не ацэненымі.

Алена ЛАБАНАВА

Фота IREX/ProMedia

Вечныя даўжнікі

Сельскагаспадарчыя прадпрыемствы Беларусі аплачваюць толькі 40 працэнтаў спажываемай энергіі. Паводле інфармацыі прэс-службы канцэрна «Белэнерга», да 1 лістапада даўгі гэтай катэгорыі спажыўцоў дасягнулі 336,1 млрд. рублёў, што складае 60,9 працэнта ад усёй сумы запазычанасці (551,5 млрд. рублёў; за вылічэннем перадаплаты і прадастаўленых адтэрміновак — 498,9 млрд.).

Даўгі прадпрыемстваў міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі дасягнулі 60,8 млрд. рублёў. У кастрычніку ўзровень аплаты энергіі знізіўся да 70,6 працэнта і за 10 месяцаў склаў 81,3 працэнта. Бюджэтныя арганізацыі аплацілі ў кастрычніку 78,6 працэнта энергіі. Іх даўгі ўзраслі за месяц на 2,3 млрд. рублёў — да 29 млрд. Прэс-служба канцэрна «Белэнерга» падкрэслівае, што ў IV квартале «ў бюджэце не прадугледжаныя сродкі на аплату камунальных плацяжоў бюджэтным арганізацыям».

У кастрычніку за несвоечасовую аплату 4.517 разоў уводзіліся абмежаванні водпуску энергіі спажыўцам (на 1.085 больш, чым у верасні), 834 разы яны былі адключаныя ад сетак энергазабеспячэння (на 96 больш, чым у верасні).

Як зазначае прэс-служба канцэрна, шэраг спажыўцоў не падлягаюць абмежаванню і адключэнню ад крыніцаў энергіі. З 7.000 спажыўцоў-даўжнікоў не падлягаюць абмежаванню каля 1.500, паколькі гэта можа пацягнуць за сабою «небяспечныя наступствы для жыцця людзей і парушэнне жыццядзейнасці насельніцтва; цяжкія экалагічныя наступствы; пагрозу нацыянальнай бяспецы». Між тым, дадзеная катэгорыя спажыўцоў штомесяц расходуе 400 млн. кілават-гадзін энергіі, або 12 працэнтаў ад агульнага аб'ёму спажывання.

Дзмітрый УЛАСАЎ

ЭКСПРЭС

Прагнозы, пазыкі, разлікі

Інтэрнэт-злодзеі і «чэсныя» спажыўцы

Па дадзеных амерыканскай Нацыянальнай лігі спажыўцоў, за 10 месяцаў гэтага года інтэрнэт-злодзеі нарабавалі каля 4,3 млн. Гэта значна больш, чым летась, калі за ўвесь год гэтая лічба склала 3,3 млн. Большасць спрэчных сітуацыяў узнікала, як і раней, вакол анлайнавых аўкцыёнаў (63%). Таксама на шмат павялічыліся і іншыя віды ашуканства, сярод якіх: аплата паслугаў інтэрнэт-доступу, выкарыстанне сайтаў «для дарослых», розныя дзелавыя прапановы. Эксперты сцвярджаюць, што ў большасці выпадкаў у такіх сітуацыях вінаватыя самі анлайнавыя пакупнікі, якія даволі часта недастаткова разумеюць механізм і правілы, па якіх працуе анлайнавы гандаль.

Урад пачынае вайну з бартэрам

Здзяйсненне разлікаў за энерганосьбіты грашовымі сродкамі для Беларусі, як і раней, застаецца цяжка вырашаемым пытаннем. Калі з пачатку года пазыка перад расійскімі прадпрыемствамі за нафту і электраэнергію крыху паменшылася, дык з аплатай за прыродны газ справы выглядаюць шмат горш. На сённяшні дзень запазычанасць за газ складае каля 198,1 млн. долараў ЗША. Пастаяннымі неплацельшчыкамі з'яўляюцца прадпрыемствы аграпрамысловага комплексу, жыллёва-камунальнай гаспадаркі ды бюджэтныя арганізацыі. Да гэтага часу большую частку ў аплаце складаюць бартэрныя разлікі, таму ўрадам рэспублікі пастаўлена «стратэгічная задача»: у 2002 годзе разлік за пастаўкі прадукцыі (работ, паслугаў) павінен здзяйсняцца толькі ў грашовай форме. Асабліва гэта датычыцца разлікаў за энерганосьбіты. Урад прадугледжвае таксама даволі вялікія санкцыі за перавышэнне прынятых лімітаў разлікаў бартэрам.

Гіпермаркеты «з калена»

Па распараджэнні гарадскіх уладаў Мінска ў кожным раёне сталіцы будуць пабудаваныя вялікія універсальныя магазіны – гіпермаркеты. Месцы дзеля іх будаўніцтва ўжо вызначаныя: паблізу праспекта Дзяржынскага, на вуліцы Прытыцкага, на скрыжаванні Партызанскага праспекта і МКАД, на скрыжаванні вуліцаў Чыжоўская і Убарэвіча. Стварэнне сеткі такіх гіпермаркетаў каштуе дорага, таму цяпер галоўнае дзеля рэалізацыі гэтага праекта — знайсці грошы альбо дачакацца манны нябеснай ці спецыяльнага ўказа Вышэйстаячых.

Андрэй КАРПОВІЧ

Кому выгодна дешевая нефть?

Цены на нефть, которые на протяжении нескольких месяцев были нестабильными, упали 15 ноября, когда ОПЕК начал ценовую войну с Россией, вторым крупнейшим экспортером нефти в мире.

После незначительного роста цены упали вновь 19 ноября, когда Россия отказалась пойти на дальнейшие сокращения нефтедобычи во время переговоров с Мексикой — крупной нефтедобывающей страной, также не являющейся членом ОПЕК. Цена на нефть-сырец марки «Брент» упала в середине торговой сессии до 16,65 долларов за баррель, что составило самый низкий уровень за последние двадцать девять месяцев, затем немного поднялась после появления известий о более низкой, чем ожидалось цене американских нефтяных акций и о растущем давлении на Россию. 14 ноября, на заседании в Вене, страны-члены ОПЕК пообещали сократить добычу на полтора миллиона баррелей в день, начиная с первого января, но только в том случае, если страны, не являющиеся членами Организации, сократят свою добычу на пятьсот тысяч баррелей в день, что является трудновыполнимой задачей. В ответ на равнодушную реакцию России министр нефтяной промышленности Кувейта Адел Халид Аль-Саби сердито предсказал, что цены на нефть могут рухнуть до 10 долларов за баррель. Средние цены на американскую нефть, которая обычно стоит чуть дороже, чем нефть, добываемая в Персидском заливе, упала на 2,34 доллара США до уровня в 17,5 доллара за баррель при условиях поставки в декабре. Это значительно ниже уровня в 22-28 долларов за баррель нефти, добываемой в Персидском заливе, к которому стремится ОПЕК.

> Организация стран-экспортеров нефти (ОПЕК, англ. *Organization of Petroleum Exporting Countries OPEC*) — создана в 1960. Включает Иран, Ирак, Венесуэлу, Кувейт, Саудовскую Аравию, Катар, Индонезию, Ливию, Объединенные Арабские Эмираты, Алжир, Нигерию, Эквадор, Габон. Добывает ок. 40% нефти в мире, экспортирует св. 50% (нач. 90-х гг.); устанавливает единые продажные цены на нефть. Штаб-квартира в Вене.

Хотя ОПЕК желает, чтобы все страны, не входящие в Организацию, разделили убытки, ее гнев направлен в основном на Россию. Остальные не входящие в организацию страны пообещали уменьшить объемы добычи в случае, если это сделает и Россия. Мексика пообещала сократить добычу на сто тысяч баррелей в день, а Оман — на пятьдесят тысяч. Норвегия не стала обещать снижения добычи — ее министр нефтяной промышленности заявил, что цены в двадцать долларов за баррель недостаточно низки, чтобы идти на снижение объемов добычи — однако сказала, что будет стремиться к предотвращению обвала цен. Эта страна также поставила какие бы то ни было сокращения в зависимость от действий России. Эти три страны хотели бы, чтобы Россия сократила добычу нефти на триста тысяч баррелей в день.

Таким образом, Москва поступает неправильно. Обещанное ею сокращение добычи на тридцать тысяч баррелей в день составляет меньше половины процента ее дневной добычи. Более того, она не всегда держит слово. По данным инвестиционного банка *Salomon Smith Barney*, во время предыдущего значительного понижения цен, в 1998-99 годах, Россия обещала сократить производство на семь процентов, а вместо этого добыча нефти росла на протяжении всего 1999 года, а экспорт увеличился на четыреста тысяч баррелей в день. Однако для России может быть нелегко снизить объем добываемой нефти. С одной стороны, что бы ни хотело ее правительство — российские нефтяные компании находятся в частной собственности. Только одна из крупнейших шести нефтяных компаний страны, «ЛУКОЙЛ», ведущая бизнес с Ираном, входящим в ОПЕК, высказывается за снижение цен. Однако, все это выглядит игрой: России нужна вся твердая валюта, которую она может получить, для обслуживания своего внешнего долга.

У России есть и другие причины не играть в игру ОПЕК. Президент страны, Владимир Путин, использовал возможность, предоставленную ему террористическими атаками против Соединенных Штатов 11 сентября, чтобы облегчить вхождение в западные круги. Вступить в сговор, направленный на повышение цен на нефть, в тот момент, когда мировая экономика находится на грани спада, вряд ли возможно для союзника.

Решение начать ценовую войну означает изменение тактики картеля. Его члены, судя по всему, решили, что ОПЕК больше не имеет достаточно влияния для того, чтобы устанавливать цены на нефть — организация в настоящее время экспортирует значительно меньше половины мировой нефти — и что попытка регулирования цен будет контрпродуктивной. Очевидно, что некоторым членам ОПЕК надоело предоставлять не входящим в Организацию странам свободу действий. В конце концов, ОПЕК уже сократила квоты на добычу нефти на три с половиной миллиона баррелей нефти в день в этом году. В это время объемы российской добычи выросли на пятьсот тысяч баррелей в день, и такой же рост ожидается в следующем году. Таким образом ОПЕК уступает долю нефтяного рынка своему конкуренту. Несмотря на факт, что нефть является очень хорошим товаром, на практике на завоевание однажды потерянного сегмента рынка могут уйти годы.

Нефтяной картель надеется, что ему удастся убедить Россию сократить объемы добычи, так как она, скорее всего, проиграет длительную ценовую войну из-за того, что стоимость добычи нефти на Ближнем Востоке гораздо ниже. Генеральный секретарь ОПЕК Али Родригес предупредил: «У нас нет нижнего предела цен». Россия уже испытывает негативные влияния: перспективы ценовой войны резко снизили курс рубля. 19 ноября он опустился до рекордно низкого уровня в 29,8 рубля за один доллар США. Министр финансов Кудрин был вынужден снизить свой прогноз стоимости сырой нефти в следующем году с 18,5 долларов США за баррель до 14,5-18,5 долларов за баррель. Он признал, что экономический рост, который на следующий год ожидался в районе 3,5-4,3 процента, будет ниже этих цифр, и заявил, что Россия может прибегнуть к займу у Международного валютного фонда для выплаты внешних долгов и заполнения прорех в бюджете.

В Саудовской Аравии стоимость добычи одного барреля нефти равна всего одному доллару США, что является самой низкой стоимостью во всем мире; по всему земному шару стоимость обнаружения и добычи одного барреля приближается к десяти долларам. И это еще не вся картина. Многие входящие в ОПЕК страны создали бюрократизированный, коррумпированный или слишком раздутый государственный сектор, для поддержания которого необходимы более высокие цены на нефть. Эксперты подсчитали, что Саудовской Аравии необходима «политическая» цена нефти в промежутке от 15 до 20 долларов США за баррель для поддержания внутренней стабильности, другие государства региона находятся в аналогичной ситуации. Дешевая нефть является хорошей новостью для мировой экономики. Подсчитано, что снижение стоимости нефти до десяти долларов за баррель через год увеличит объемы мировой торговли на полпроцента.

Страна.Ru

Святы Андрэй Баболя

30 лістапада 2001 года Каталіцкая Царква ў Беларусі адзначае 410-я ўгодкі з дня нараджэння святога Андрэя Баболі. Айцец-езуіт місіянер Андрэй Баболя стаў ахвярай за веру, за тое, што быў адным з тых, хто ў неспакойныя часы сярэдзіны XVII стагоддзя мацаваў веру ў Хрыста ў нашым народзе.

Андрэй Баболя паходзіў з заможнага і пабожнага сілезскага шляхетнага роду Баболяў, з якога выйшлі некалькі каталіцкіх святароў. Нарадзіўся ён 30 лістапада 1591 года ў радавым маёнтку непадалёк ад горада Сандамір. У 1611 годзе ва ўзросце дваццаці гадоў уступіў у навіцыят «Таварыства Езуса». Праз дзінаццаць гадоў, пасля заканчэння тэалагічнага факультэта Віленскага універсітэта і пасля заканчэння іншых тыпаў адукацыі, абавязковых для ўступлення ў езуіты, 12 сакавіка 1622 года Андрэй Баболя быў высвячаны на святара і распачаў душпастырскую дзейнасць. Як законнік ён вызначаўся вялікай старанасцю, запалам і пабожнасцю, таму кіраўніцтва таварыства накіравала маладога святара адразу на вельмі адказную пасаду: у 1623 годзе Баболя быў прызначаны ў Нясвіжы парахам езуіцкага касцёла, які, адначасова, быў і сямейным касцёлам наймагутнейшага роду Радзівілаў. Андрэй Баболя быў вельмі актыўны чалавек: ён узначальваў некаторыя езуіцкія ўстановы ў Вільні, працаваў у калегіюмах Полацка, Варшавы, Ломжы, быў кіраўніком місіі ў Бабруйску...

Калі ў другой палове 20-х гадоў XVII стагоддзя на тэрыторыі Вялікага Княства Літоўскага распачалася страшэнная эпідэмія, Андрэй Баболя не пакінуў сваіх вернікаў, а наадварот, з падвойнай энергіяй працягваў дапамагаць ім: разам з іншымі езуітамі даглядаў хворых, як чалавек высока адукаваны, зарганізоўваў прыняцце розных мераў супраць эпідэміі, ужываючы на гэта і ўласныя матэрыяльныя сродкі...

З 1636 года місіянства робіцца асноўным напрамкам дзейнасці Андрэя Баболі. Маючы выдатную тэалагічную адукацыю і добра ведаючы творы ўсходніх Настаўнікаў Царквы, Андрэй Баболя дасягнуў выдатных вынікаў у навяртанні веры ў Хрыста. Поспехі Баболі ў гэтай галіне былі такія значныя, што і сябры, і ворагі клікалі яго, як Хрыстос клікаў апосталаў Пятра і Андрэя, «лаўцом душаў».

Місіянства Баболі прыпала на вельмі цяжкі перыяд гісторыі нашай Бацькаўшчыны – усё больш агрэсіўнымі рабіліся напады з боку Масковіі і украінскіх казакоў, якія набліжаліся да саюза з маскавітамі. Хаваючыся пад лозунгамі абароны праваслаўя ад грэка- і рымакаталіцтва, атрады казакоў рабавалі беларускія гарады, знішчаючы пры гэтым не толькі ворагаў-каталікоў, але і ўсіх іншых – габрэяў, татараў, і не вельмі шкадуючы сваіх адзінаверцаў – праваслаўных. У савецкай гістарыяграфіі гэтыя крывавыя напады атрымалі агульную назву «вызваленчай казацкай вайны супраць засілля польскіх паноў і ксяндзоў». І ніхто пры гэтым не звяртаў увагі на тое, што разрабаваныя казакамі дастаткова багатыя беларускія гарады – большасць з якіх валодала Магдэбургскім правам самакіравання – былі непараўнальна больш талерантнымі па тых часах у рэлігійна-нацыянальным сэнсе, чым гарады праваслаўных земляў Масковіі і Украіны.

У 1655 годзе казакі ў хаўрусе з маскоўскімі войскамі занялі Пінск, таму езуіты, якія мелі там найбуйнейшы ў Еўропе калегіюм, былі вымушаныя ратавацца. Баболя ж, які ў той час быў парахам касцёла Св.Станіслава, вырашыў падарожнічаць па палескіх вёсках, несучы людзям Слова Божае.

У 1657 годзе Пінск зноў быў захоплены казакамі. Мясцовыя уніяты і рымакаталікі, як святары, так і простыя вернікі, былі вымушаныя хавацца па лясах і балотах. 15 траўня 1667 года ў рукі казакоў трапіў і быў па-зверску забіты пінскі езуіт айцец Мафон. Андрэй Баболя ў той час хаваўся ў вёсцы Перадзела. 16 траўня 1657 года, даведаўшыся пра гэта, казацкія старшыні накіравалі туды спецыяльны атрад. Нехта папярэдзіў святара, і ён паспрабаваў уцячы на сваім возе, аднак яго дагналі ляшчэ ў вёсцы... **Спачатку на вачах у вернікаў Баболю білі нагайкамі, каб прымусіць адрачыся ад веры. Потым яго прывязалі за рукі да двух коней і пагналі ў Янаў. Там святара адвялі на бойню і пачалі катаваць (сціскалі галаву вянком, сплеценым з галін, палілі агнём і г.д.), але без выніку...**

Мужнасць і непахіснасць Андрэя Баболі давялі катаў да шаленства, і яны жывцом здзёрлі скуру з ягоных рук, грудзей, плячэй і галавы, выкалалі вока, а потым прысыпалі крываточныя раны мякінаю. Пакутнік працягваў прамаўляць імя Езуса і Марыі, тады яму адсеклі язык, нос і губы, а пасля падвесілі за ногі, засяклі шабляй і выкінулі цела пакутніка на двор.

Пасля ад'езду казакоў вернікі падабралі цела святара, абмылі яго і, завярнуўшы ў тканіну, перанеслі і пахавалі ў крыпце пінскага касцёла імя Св. Станіслава.

Праз некаторы час вышэйапісаныя падзеі разам з імем Андрэя Баболі пачалі адыходзіць у нябыт. Часам толькі здараліся нешта надзвычайнае. Напрыклад, праз некаторы час пасля пакутніцкай смерці Андрэя Баболі жыхарка Янава Канстанцыя Куніцкая і войт таго самага мястэчка Кірыла заўважылі незвычайнае святло ў форме крыжа, якое з'явілася каля крыжа, усталяванага на месцы пакутніцкай смерці айца-езуіта. Бачылі яго і іншыя людзі. А 16 красавіка 1702 года святы аб'явіўся рэктару пінскага калегіюма і загадаў знайсці сваё цела і перанесці ў асобную крыпту. Праз некалькі дзён цела пакутніка было знойдзенае. Аказалася, што яно не было кранутае гніеннем, нягледзячы на тое, што знаходзілася ў вільготным месцы.

Адразу ж пасля перазахавання да яго пачалі прыходзіць пілігрымы, многія з якіх лекаваліся ля цела праз заступніцтва святога. У той жа час айцы-езуіты, з уласцівай ім скрупулёзнасцю, спраўджвалі і пісьмова рэгістравалі такія выпадкі, выконваючы ўсе належныя фармальнасці (сведчанні відавочнікаў, прынясенне клятвы і г.д.).

Першыя афіцыйныя дакументы, звязаныя з пакутніцкай смерцю Андрэя Баболі, датуюцца 1711 годам. Яны былі складзеныя грэка-каталіцкім біскупам Пінска П. Кульчыцкім. У 1712 і 1719 гадах у Пінску былі праведзеныя даследаванні цудаў, якія здзейсніліся пры пасрэдніцтве айца-езуіта. Вынікі даследаванняў былі накіраваныя ў Рым з просьбай распачаць працэс беатыфікацыі. Пасля ўважлівай праверкі фактаў 9 лютага 1755 года Папа Бенедыкт XIV прызнаў, што смерць а.Андрэя Баболі была сапраўды пакутніцкай смерцю за веру, але ў выніку забароны «Таварыства Езуса» і падзелаў Рэчы Паспалітай канца XVIII стагоддзя афіцыйнае далучэнне Андрэя Баболі да ліку блаславёных адбылося толькі 30 кастрычніка 1853 года. У гэты дзень Папа Пій IX абвясціў яго блаславёным.

Між тым у 1808 годзе цела святога было перанесенае ў касцёл пры славутай Полацкай акадэміі. Пасля выгнання езуітаў з межаў Расейскай Імперыі ў 1821 годзе маёмасць «Таварыства Езуса» была канфіскаваная дзяржавай, якая перадала будынак касцёла Рускай Праваслаўнай Царкве. Але перад новымі ўладальнікамі ўстала праблема: што рабіць з целам Андрэя Баболі? Проста выкінуць– дык ён жа святы, нятленны, і цуды быліі! Але пакінуць таксама нельга – забіты казакамі нібыта за тое, што прапаведаваў каталіцтва.

Тады было прынятае вельмі неардынарнае рашэнне: цела святога езуіта перапранулі ў адзенне праваслаўнага святара і ўшаноўвалі яго як праваслаўнага святога аж да самай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

У першыя гады савецкай улады (у 1922 годзе) цела Андрэя Баболі было перанесенае ў Маскву ў нейкую ўстанову, якая займалася атэізмам, і знаходзілася там у музеі атэізму аж да падзей, павязаных з голадам у Паволжы. Не ўсе ведаюць, што Ватыкан вельмі дапамог савецкай Расіі ў той час прадуктамі харчавання, матэрыяльнымі сродкамі, а на прапанову аддзячыць папрасіў сярод іншага вярнуць цела блаславёнага Андрэя Баболі, на што Саветы з радасцю пагадзіліся. У 1924 годзе рэшткі пакутніка былі перавезеныя да Вечнага горада і пакладзеныя ў касцёле «Іль-Джэзу» (спецыялісты ведаюць, што славуты нясвіжскі касцёл у архітэктурным сэнсе з'яўляецца паменшанай копіяй менавіта гэтага вядомага рымскага храма) побач з магілай св.Ігната Лайолы, заснавальніка «Таварыства Езуса». 17 красавіка 1938 года, у Вялікдзень, паводле грыгарыянскага календара, айцец-езуіт Андрэй Баболя быў кананізаваны ў базіліцы Святога Пятра ў Ватыкане Папам Піем XI. На ўрачыстасць прыехала шмат пілігрымаў. У чэрвені таго самага года распачалася ўрачыстая працэсія з мошчамі святога, якая прайшла праз Будапешт, Браціславу, Люблін, Кракаў, Познань, Лодзь і скончылася ў Польшчы. Такім чынам, цела святога было ўрачыста перанесенае з рымскага касцёла «Іль-Джезу» ў касцёл Дома айцоў-езуітаў, які знаходзіцца ў Варшаве на вуліцы Ракавецкай. У Рыме ж, у асобнай капліцы, побач з труной св.Ігната Лайолы, засталася рука Андрэя Баболі, залітая золатам.

Не забыліся на Андрэя Баболю і ў Беларусі. У Янаве, дзе ён прыняў пакутніцкую смерць, быў некалі ўсталяваны каменны слуп, да якога яшчэ ў сярэдзіне першай паловы XX стагоддзя з усяго наваколля прыходзілі шматлікія пілігрымы, каб папрасіць у святога пакутніка заступніцтва і апекі. Капліцу гэтую зруйнавалі ў 1939 годзе. Толькі ў год святкавання вялікага юбілею хрысціянства, падчас рамонту касцёла, янаўскі парах змясціў выяву св.Андрэя Баболі на адной з вежаў мясцовага касцёла.

Андрэй ПЯТЧЫЦ

СВЯТЫНІ

Гродна. Будуецца касцёл «Літасьці Божай»

Трэба паводзіцца адказна

Уладзімер КІШКУРНА, старшыня Менскай гарадской арганізацыі ГА БНФ «Адраджэнне» і Партыі БНФ, назіральнік за працамі ў Курапатах ад БНФ «Адраджэнне»:

«Менская гарадская рада з самага пачатку непасрэдна дапамагае людзям, якія знаходзяцца ў лагеры ў Курапатах. Мы арганізавалі ўласна лагер, паводле рашэння кіраўніцтва Фронту забяспечылі валанцёраў інструментамі (сякеры, пілы), цёплымі коўдрамі, іншымі рэчамі, дапамагаем грашыма, ахвяраванымі сябрамі менскіх раённых арганізацыяў БНФ. Мы са сп.Сяргеем Міхновым асабіста некалькі дзён дапамагалі грашыма і харчаваннем. Да дапамогі далучыліся таксама «Працоўныя жанчыны», ГА «Дыярыюш», АГП. І амаль кожны дзень самі там знаходзімся, назіраем за будаўніцтвам».

Сяргей МІХНОЎ, сакратар Управы БНФ, назіральнік за працамі ў Курапатах ад БНФ «Адраджэнне»:

«Як толькі пачаліся гэтыя падзеі, БНФ далучыўся да справы. Мы ж з 1988 года займаемся ўшчыльную Курапатамі. Мы не давалі шмат інтэрвію, а проста канкрэтна дапамагалі паставіць намёт, у якім самі ўсталявалі печку, паставілі дымаход. Я завёз туды два ложкі, матрацы, а сп.Кішкурна – некалькі спальнікаў. Іншыя людзі таксама прывозілі свае асабістыя рэчы. Мы па-бацькоўску глядзелі: захварэюць жа хлопцы і дзяўчаты! Трэба іх выратоўваць, таму без лішняй рэкламы ўсё зрабілі. А потым па ініцыятыве Менскай гарадской арганізацыі Фронту сабралі ахвяраванні з кожнай рады. І ўсе гэтыя грошы былі перададзеныя асабіста валанцёрам. Зараз грошы, якія ім паступаюць, збіраюцца праз Грамадскую ініцыятыву «За выратаванне мэмарыялу Курапаты».

Дарэчы, характэрна, што прэтэнзіі выказваюцца не да тых, каму на Курапаты напляваць, а да тых, хто рэальна нешта робіць. Зараз дзякуючы намаганням ГІ «За выратаванне мемарыялу Курапаты» ўдалося спыніць паляванне на людзей, якія дзяжураць у Курапатах, пільнуюць там. Усім жа зразумела, што АМАПу, каб спаліць ці зняць намёт і выкінуць адтуль гэтых маладых людзей, дастаткова 20-25 байцоў і 20 хвілінаў. Не варта хлопцам перабольшваць свае магчымасці. Бо толькі супольна, толькі дружна, без звадак мы зможам перамагчы. Я сабе ніколі не дарую, калі пад бульдозерам, барані бог, загіне ці пацерпіць хоць адно маладое жыццё. Мы павінны паводзіць сябе адказна і разважліва».

Прэсавая група БНФ «Адраджэнне»

ДАТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЁСЫ

30 лістапада

1424. Жонка Ягайлы Соф'я нарадзіла сына Уладзіслава, у будучыні – караля Польшчы цалкам беларускай крыві (19-гадовая Соф'я была дачкою князя Андрэя Гальшанскага). Хадзілі чуткі, падтрыманыя Вітаўтам (ён хацеў адхіліць Ягайлавічаў ад права на карону ВКЛ), што гэта сын ад палюбоўніка каралевы. Плёткам паверыў быў і сам 76-гадовы Ягайла. Допыты з катаваннем магчымага бацькі дойдзеліся каля года, але нічога не далі. Соф'я паклялася ў сваёй невінаватасці нават на Сойме.

1931. У Лондане была заснаваная знакамітая фірма грамзапісу *EMI (Electrical and Musical Industries).*

1986. Іван Лендл стаўся першым тэністам, які зарабіў за сваю спартовую кар'еру больш за 10 млн. даляраў.

1 снежня

У Сярэднявеччы лічылася, што ў гэты дзень землятрус зруйнаваў палестынскія гарады Садом і Гамору, жыхары якіх праславіліся амаральнымі паводзінамі.

1761. Нарадзілася заснавальніца знакамітага лонданскага музея васковых постацяў мадам Цюсо. Сваю калекцыю Мары Цюсо пачала збіраць у часе Французскай рэвалюцыі: рабіла злепкі з галоваў палітыкаў, пакараных смерцю праз гільятыну.

1866. Памёр Джордж Эверэст, англійскі геадэзіст, які знайшоў у Гімалаях найвышэйшую гару ў свеце (аўтэнтычная назва гары – Джамалунгма).

1891. Дзень нараджэння баскетбола. Настаўнік фізкультуры ў адной з амерыканскіх школаў Джэймс Нейсміт прыдумаў новую гульню для вучняў у зімовы час: прыбіў на супрацьлеглых сценах спартовай залі два кошыкі з-пад персікаў, даў дзецям футбольны мяч і патлумачыў, куды яго кідаць.

1906. У Парыжы адчыніўся першы ў свеце кінатэатр *Omnia Pathe.*

1934. У Дзень забойства Кірава прэзідыум ЦВК СССР прыняў пастанову «Аб парадку выкрыцця падрыхтоўкі ці здзяйснення тэрарыстычных актаў». Тэрмін следства абмяжоўваўся 10 днямі, справы разглядаліся ў судзе без адваката і пракурора. Абскарджанне прысудаў і хадайніцтвы аб дараванні не дазваляліся, смяротныя прысуды выконваліся неадкладна.

1980. На Корсіцы ўрэзаўся ў гару югаслаўскі лайнер *DC*-9. Загінулі 174 чалавекі. Дакладна праз год аб іншую карсіканскую гару разбіўся французскі *DC*-9. Тады загінулі 180 чалавек.

2 снежня

1776. Нарадзіўся беларускі філосаф, логік і псіхолаг Анёл Доўгірд.

1901. У ЗША ўпершыню з'явіліся ў продажы бяспечныя брытвы, якія вынайшаў Кінг Кэмп Джылет.

1906. У Венгрыі нарадзіўся амерыканскі вынаходнік доўгаігральных грамафонных кружэлак (1948) Пітэр Карл Голдмарк.

1956. Фідэль Кастра і яшчэ 80 паўстанцаў высадзіліся з «Гранмы» на бераг Кубы. Бальшыня атраду загінула, ацалелі 12 чалавек, у тым ліку сам Фідэль, ягоны брат Рауль і Чэ Гевара. Партызанская вайна супраць дыктатара Батысты і ягонага 30-тысячнага войска доўжылася тры гады. Паўстанцкае войска, якое 1 студзеня 1959г. захапіла Гавану, налічвала толькі 800 партызанаў.

1961. Кастра ўпершыню публічна абвясціў, што ён марксіст-ленініст і павядзе Кубу да камунізму.

1996. Лукашэнка выступіў на нарадзе АБСЕ ў Лісабоне з прамовай у абарону афіцыйных вынікаў рэферэндума па зменах у Канстытуцыі. Нарада не дала яму веры і прыняла пастанову аб прыпыненні статуса парламента РБ як адмысловага запрошанага члена Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы.

3 снежня

Міжнародны дзень інвалідаў.

1621. Галілео Галілей вынайшаў тэлескоп.

1836. Каля англійскага горада Карлайл адбылася першая катастрофа на чыгунцы з шматлікімі ахвярамі: у вагонах, што звaліліся з рэек, загінулі тры чалавекі.

1911. Нарадзіўся выбітны італьянскі кампазітар Ніна Рота, аўтар, сярод іншага, музыкі да фільма «Хросны бацька».

1925. Бюро ЦК КП(б)Б пастанавіла прыбраць з рэпертуара Беларускага дзяржаўнага тэатра (цяпер імя Я.Купалы) спектакль «Тутэйшыя», які «ўтрымліваў элементы нацыянал-дэмакратызму» (праз 76 год гісторыя паўтарылася)

1921. Утворана Беларуская рэспубліканская кантора Дзяржаўнага банка РСФСР (з 1991 г. яна мае назву Нацыянальны банк РБ).

1984. У выніку аварыі на хімічным камбінаце ў індыйскім горадзе Бхапал больш за 2 тысячы чалавек загінулі і 20 тысяч стацілі зрок.

4 снежня

1939. Заходняя Беларусь была падзеленая на 5 абласцей: Беластоцкую, Баранавіцкую, Вілейскую, Брэсцкую і Пінскую.

1961. У Еўропе пачалася сексуальная рэвалюцыя: у продажы з'явіліся супрацьзачаткавыя пігулкі.

5 снежня

1791. Памёр ад тыфу Вольфганг Амадэй Моцарт. Аднаго з найбуйнейшых кампазітараў Еўропы пахавалі ў агульнай магіле з невядомымі жабракамі. Няскончаны твор Моцарта *Requiem* дапісаў ягоны вучань Зюсмаер.

1901. Нарадзіўся Уолт Дыснэй, стваральнік найбольш папулярных казачных герояў мінулага стагоддзя, сярод якіх – Мікі-Маўс і Дональд-Дак. Першая кінакампанія Дыснея *Laugh-O-Gram* збанкрутавала. Сваім поспехам дыснееўскія стужкі абавязаныя таленту мастака Юба Айверкса.

1936. VIII Усесаюзны з'езд саветаў прыняў новую Канстытуцыю СССР. Казахстан і Кыргызстан атрымалі статус саюзных рэспублік (раней былі аўтаномныя ў складзе Расіі).

1946. Нарадзіўся іспанскі тэнар Хасэ Карэрас. Пры канцы 1980-х спявак захварэў на лейкемію, але праз тры гады ачуняў і вярнуўся на сцэну.

6 снежня

1921. Вялікабрытанія пагадзілася даць незалежнасць 26 графствам Ірландыі. Шэсць паўночных графстваў, дзе пераважаюць пратэстанты шатландскага паходжання, засталіся пад уладаю брытанскай кароны.

1926. Гомельскі і Рэчыцкі паветы (у іх тады жылі 649 тыс. чалавек) далучыліся да БССР.

1989. Найбуйнейшае масавае забойства ў гісторыі Канады. Прафесар Манрэальскага універсітэта з невядомых прычынаў застрэліў проста ў аўдыторыі 14 студэнтак і параніў яшчэ 13 чалавек, а потым забіў і сябе.

Падрыхтаваў **Юрась БАРЫСЕВІЧ**

Федэралы – апаненту

У Паўночна-Каўказскай ваеннай акрузе прайшлі кароткатэрміновыя зборы генералаў і афіцэраў ракетна-артылерыйскіх войскаў, бронетанкавай, аўтамабільнай і метралагічных службаў. На іх афіцэрскі склад давёдаўся, што ў часе гэтак званай контртэрарыстычнай аперацыі на Паўночным Каўказе федэральныя войскі выдаткавалі болей за 70 тысячаў ракетаў і снарадаў (па 350 у сярэднім на кожны населены пункт). Таксама расійская армія скарыстала ў рэгіёне болей за 90 тысяч тон розных боеприпасаў (для дастаўкі іх па чыгунцы патрэбна 2.250 вагонаў). Варта дадаць, што агульная вага насельніцтва Чачні складае 45 тысяч тон — удвая менш за страчаныя расійскімі вайскоўцамі боеприпасы.

Ігар СЛУКА

Выратаванне Нясвіжскага замка

Урад прыняў пастанову «Аб рэстаўрацыі і прыстасаванні палацава-паркавага ансамбля ў Нясвіжы». Згодна з дакументам, адзіным заказчыкам на распрацоўку і ажыццяўленне рэстаўрацыі і прыстасавання палацава-паркавага ансамбля XVI-XVIII стагоддзяў у Нясвіжы (Мінская вобласць) вызначаны Нацыянальны гісторыка-культурны музей-запаведнік «Нясвіж».

На гэтыя мэты міністэрствам эканомікі, фінансаў і культуры пры фармаванні дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы ў 2002-м і ў наступныя гады даручана прадугледжваць асігнаванні з улікам магчымасцей рэспубліканскага бюджэту. Міністэрства фінансаў таксама павінна выдзеліць міністэрству культуры ў чацвёртым квартале гэтага года 100 мільёнаў рублёў на выкананне першачарговых і супрацьаварыйных работ у будынках ансамбля.

Мінскаму аблвыканкаму рэкамендавана прадугледжваць у 2002 годзе і ў наступныя гады выдзяленне фінансавых сродкаў для падтрымання ў рабочым стане каналізацыі і забеспячэння абагрэву будынкаў у перыяд рэстаўрацыі ансамбля.

Намеснік старшыні Камітэта па рэстаўрацыі і кансервацыі помнікаў пры Міністэрстве культуры Ігар Чарняўскі станоўча ацаніў палажэнні дакумента аб аднаўленні замка Радзівілаў.

Марат ГАРАВЫ

Зямля знайшла сваячку

Гіганцкі касмічны тэлескоп «Хабл», што лунае на валакалязмной арбіце, вызначыў, што буйная планета, якая знаходзіцца на адлегласці 150 светлавых гадоў ад Зямлі, мае атмасферу.

Астраномы ўпершыню ў гісторыі атрымалі магчымасць выявіць хімічны склад атмасферы гэтай планеты — яна ўтрымоўвае натрый. Планета, якая пакуль што не атрымала назвы, варочаецца вакол жоўтай зоркі HD209458, падобнай Сонцу, і знаходзіцца ў сузор'і Пягаса. Яна была адкрытая яшчэ ў 1999 годзе дзякуючы невялікім адхіленням у гравітацыйным полі бацькоўскай зоркі. Вучоныя падлічылі, што яе маса складае прыкладна 70 працэнтаў ад масы Юпітэра, а значыць — планета цяжэйшая за Зямлю ў 220 разоў.

Пазней астраномы высвятлілі, што з-за своеасаблівага нахілення арбіты планета праходзіць перад дыскам сваёй зоркі, і таму яна ўяўляе ўнікальны аб'ект для назірання. Падобную магчымасць вучоным не дае ніводная з тых 80 планет, адкрытых на сённяшні дзень за межамі Сонечнай сістэмы.

Даследаванні, праведзеныя з дапамогай «Хабла» і наземных тэлескопаў, выявілі, што гэтая планета складаецца галоўным чынам з лёгкіх элементаў, інакш кажучы, гэты газавы гігант вельмі нагадвае наш Юпітэр ці Сатурн. Калі планета праходзіць па дыску зоркі, апошняя на нейкі час нібы крыху цьмянее. Таму астраномы ўпершыню атрымалі магчымасць убачыць святло іншай зоркі, якое прайшло скрозь атмасферу далёкай планеты. Гэтыя назіранні даюць падставы лічыць, што пашанцавала адкрыць планету, на якой ёсць вуглекіслы газ, вада ў выглядзе пару, азон і метан. А калі на планеце знаходзяцца ўсе такія чатыры кампаненты, дык яна мае атмасферу.

Планета ідэальна падыходзіць для трывалых назіранняў, бо па дыску зоркі яна праходзіць кожныя 3,5 дні. За гэты час яна агінае зорку па арбіце працягласцю 6,4 мільёна кіламетраў. На жаль, аддаленасць планеты ад зоркі такая малая, што, можна меркаваць, атмасфера планеты вельмі пякучая — прыблізна каля 1.100 градусаў па Цэльсію. А гэта, лічаць вучоныя, практычна выключае магчымасць існавання там жыцця.

Бальшыня планет-гігантаў выдзяляе газ у сваёй уласнай сістэме, як Юпітэр у Сонечнай. Прыкладна 15 планет, уключаючы і гэтую новаадкрытую, ёсць «гарачымі Юпітарамі», яны бліжэй знаходзяцца бліжэй да сваёй зоркі, чым нават Юпітэр да Сонца. Гэта робіць іх непрымальнымі для жыцця ў любых формах. Цяпло, якое выпрацоўвае такая планета, здольнае, па сцвярджэнні вучоных, растапіць, як лёд, любую манету.

Аднак само існаванне такой планеты можа адкрыць новы этап у вывучэнні касмічных целаў. Адкрыццё безыменнай планеты з атмасферай дазваляе астраномам распачаць новую фазу вывучэння планет, параўноўваць і выяўляць розніцу ў атмасферных умовах на іншых планетах нашай сонечнай сістэмы.

vesti.ru

НЕБЯСПЕКА

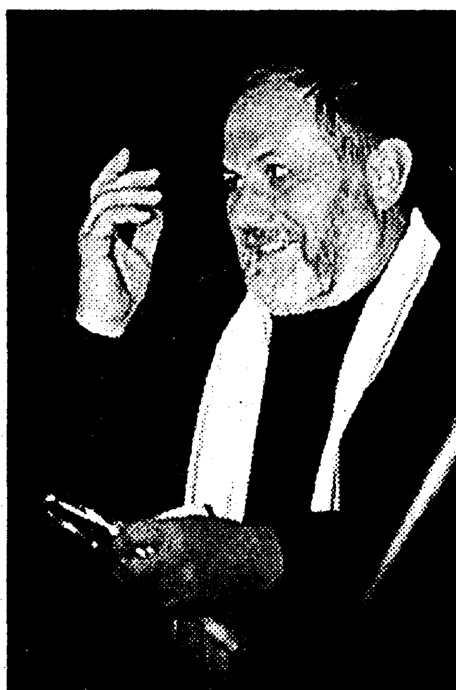

Фота IREX/ProMedia

Дзяржаўная праграма «За здаровы лад жыцця» ў дзеянні. Мінскія ўлады рэкламуюць замежныя цыгарэты

У колішнім Рускім тэатры более Купалы

Ужо некалькі месяцаў тэатр імя Горкага ў Мінску часова дае спектаклі ў Палацы Рэспублікі. У самім Горкаўскім ідзе рамонт – суцэльная замена інжынерных сетак, якія знасіліся да такой ступені, што немагчыма стала граць спектаклі і пускаць сюды гледачоў. Вяртанне ў адрамантаваны будынак планавалася спярша ў канцы лістапада, потым – у снежні...

Цяпер, як кажа мастацкі кіраўнік тэатра Барыс Луцэнка, добра, калі яно адбудзецца напрыканцы студзеня 2002 года. Паводле словаў галоўнага рэжысёра Горкаўскага, было з'явіліся чуткі, што тэатр наогул зачыніліі на тры гады. Праблемаў багата: парушаны рэпетыцыйны рэжым, а сцэна Палаца Рэспублікі для тэатральных пастановак не падыходзіць, і Б.Луцэнка вельмі непакоіцца якасцю спектакляў і, каб не псаваць імідж тэатра, падумвае нават зняць са змушаных няхатніх паказаў некаторыя галоўныя з іх.

Новы год «горкаўцы» мусяць пачаць у сваім будынку яшчэ і таму, што ў 2002-ім тэатру спаўняецца 70 гадоў. Ён паўстаў у 1932 годзе ў Бабруйску, потым з 1935 года месціўся ў Магілёве, у 1943-ым – у Маскве, у 1945 годзе – у Гродне, нарэшце, з 1947 года ён сталі прапісаўся ў беларускай сталіцы.

У юбілейны сезон калісьці Рускі, а цяпер усяго толькі імя Горкага, мае ў планах шэраг прэм'ераў. Аднак тое трохі ў тумане, і мастацкі кіраўнік тэатра заракаецца казаць нешта пэўнае пра іх, бо маюцца значныя праблемы з фінансаваннем. За апошні год, напрыклад, у Горкаўскім тэатры нічога новага тут у рэпертуары не з'явілася. Адзін спектакль, пастаўлены з дапамогай швейцарцаў, не лічыцца. Барыс Луцэнка гаворыць, што ў задумах «Калігула» А.Камю, якога ставіць Вітас Грыгалюнас, праўда, які пакуль прафінансавалі толькі на 30 працэнтаў: яшчэ нават не гатовыя касцюмы, частка афармлення, хоць акцёры ўжо рэпецыруюць напоўную. Разважае галоўны рэжысёр Горкаўскага тэатра і над тым, што ставіць да юбілею:

— Найперш гэта «Сон на Кургане» Янкі Купалы, дзе Сам «задумляецца, што рабіць, і прыходзіць да страшнай высновы, што смерць лепей за жыццё. У Купалы гэтае гамлетаўскае «быць ці не быць?» – гэта лепей не быць, чым так быць! Такі вось купалаўскі песімізм ці, можа быць, правакацыя, маўляў, не спіце, а рабіце нешта. Мне здаецца, гэта сёння б загучала. «Сон на кургане», канешне, пабеларуску (у нас і «Раскіданае гняздо» па-беларуску ідзе), мы прысвяцім заадно і 120-годдзю з дня нараджэння паэта. Апрача таго, я шукаю п'есу для Расціслава Янкоўскага. Калісьці была ідэя паставіць з ім «Караля Ліра», потым спектакль паводле гогалеўскага «Рэвізора», але падумаў, што школьнікі сапсуюць. І вось зусім нядаўна, нават Янкоўскі яшчэ пра гэта не ведае, я намацаў адну тэму, якая мне падаецца вельмі цікавай. Гэта Эдып у Калоне, ужо стары аслеплы чалавек, які шукае абароны ў іншай дзяржавы, выгнаны са сваёй за цяжкія злачынствы. Можа быць, да юбілею тэатра будзе пастаўлена штосьці з Чэхава. А наогул нам сказалі зараз: «Хочаце, каб тэатр жыў, — зарабляйце самі. Карацей, капіталізм паволі, але паслядоўна наступае на горла мастацтву. Такім чынам, трэба ставіць добрую літаратуру, каб пайшоў гледач, а калі спектакль мае поспех, трэба падымаць кошты. Але самае галоўнае – спрыянне спонсарству. На Захадзе, у суседзяў – у Літве і Расіі, калі фірма дапамагае тэатру, то з яе здымаецца нейкая частка падаткаў.

— Спадар Барыс, распавядзіце, калі ласка, пра спектакль «Тры сястры ў Чарнобылі», які вы нядаўна паставілі ў Жэневе.

— На Захадзе вельмі папулярная, і ў гэтым я пераканаўся сам, наша Святлана Алексіевіч. Яе чытаюць і ставяць. Там ужо дзесьці паўтара дзесятка тэатраў паставілі ейную «Чарнобыльскую малітву». І мне прапанавалі. Я выраціў спалучыць Чэхава і Алексіевіч, «Тры сястры» і «Чарнобыльскую малітву». Чэхаў – гэта пачатак 20-га стагоддзя. У чэхаўскіх «Трох сёстрах» – мара аб тэхнічным прагрэсе, што ён вырашыць усе праблемы. І 20-ае стагоддзе стала векам тэхнічнага прагрэсу. Мы дайшлі ўжо нават да кланіравання чалавека. І раптам гэты прагрэс дае выбух у Чарнобылі. Я хацеў гэтым спектаклем паказаць час пачатку і канца аднаго стагоддзя, і калі людзі і далей будуць развіваць тэхнічны прагрэс, не суадносячы яго з прагрэсам маральным, планета наша можа застацца без людзей.

— Я чуў, што «Тры сястры ў Чарнобылі» – гэта швейцарскі эксклюзіў. Дык усё ж якія перспектывы ў беларусаў пабачыць гэты спектакль?

— Я не ведаю, ці пойдзе на яго наш глядач? А так, гісторыя гэтага спектакля завершаная. Рэч у тым, што на Захадзе тэатральная сістэма абсалютна іншая, чымсьці ў нас. У іх няма тэатраў з прафесійнай трупай. Ёсць будынак, ёсць мастацкі кіраўнік, дырэктар, яшчэ некалькі чалавек. Калі хочуць паставіць спектакль, яны знаходзяць грошы пад яго, потым выбіраюць патрэбных з вольных акцёраў, наймаюць іх на пэўны час рэпетыцыяў і паказаў. З дзесятак-два разоў прадэманстравалі спектакль і згарнулі.

Хоць, у прынцыпе, я не выключаю, што я пастаўлю «Трох сясцёр у Чарнобылі» і ў Мінску.

Кірыла ПАЗЬНЯК

МАРАЛЬ

Прадаюцца беларускія жанчыны

Колькасць прастытутак у Беларусі расце. Толькі за 10 месяцаў бягучага году на «жрыцаў каханьня» складзена 548 адміністрацыйных пратаколаў, што амаль у 1,5 разы больш, чым за ўвесь мінулы год. Карыстаюцца беларускія жанчыны папулярнасцю і ў іншых краінах: 102 зь іх былі дэпартаваныя сёлета з Эўропы, а 370 затрыманыя толькі ў Маскве. Ня дзіўна, што ў структуры міністэрства ўнутраных справаў Беларусі дзейнічае Ўпраўленьне норавау і незаконнага абароту наркотыкаў. 28 лістапада начальнік гэтага Ўпраўленьня Аляксандар Салдаценка сустрэўся з журналістамі.

Мэтай сустрэчы было азнаямленьне шырокай грамадзкасьці зь Дзяржаўнай праграмай комплексных мераў па супрацьдзеяньні гандлю людзьмі і распаўсюджваньні прастытуцыі, разьлічанай на пэрыяд з 2002 па 2007 гады. Праграма прадугледжвае распрацоўку заканадаўчых актаў, што павінны супрацьдзейнічаць пашырэньню гэтага віду злачынстваў, наладжваньне сэмінараў з усімі зацікаўленымі ведамствамі. Плянуецца таксама праведзеньне прафілактычных мерапрыемстваў у школах, ВНУ і сярэдніх спэцыяльных навучальных установах, выпуск буклетаў, тэлерэлікаў і г. д. Дзеля рэабілітацыі ахвяраў гвалту мяркуецца стварэньне крызісна-рэабілітацыйных цэнтраў, кабінэтаў, падрыхтоўка адпаведных спэцыялістаў.

Як вядома, асноўнымі пастаўшчыкамі жанчынаў-прастытутак у краіны Эўропы ў СНД зьяўляюцца Расея і Ўкраіна, але прагназуецца рост падобных злачынстваў і ў Беларусі. Гэта зьвязана з тым, што зараз Беларусь паступова ўваходзіць у сфэры інтарэсаў міжнародных злачынных групоўак, якія займаюцца гандлем людзьмі і іх вярбоўкай для выкарыстаньня ў сэксіндустрыі. Пра тое ж гаворыць і статыстыка: з кожным годам расьце колькасьць жанчынаў, што прыцягваюцца да адміністрацыйнай адказнасьці за прастытуцыю. У 1996 годзе па артыкуле 162 адміністрацыйнага кодэксу Беларусі («Занятак прастытуцыяй») было пакарана 57 жанчынаў, у 1997 г. – 80, 1998 г. – 179, 1999 г. – 243, 2000 г. – 377, а за 10 месяцаў бягучага году ўжо 548. Праўда, пакараньнем гэта назваць цяжка: за першае затрыманьне прастытутка можа атрымаць папярэджаньне ці штраф памерам у 10 мінімальных заробкаў, а за паўторны прывод у міліцыю на працягу году – 20 мінімальных заробкаў. (Нагадаем, што звычайны ўдзельнік мітынгу можа атрымаць да 300 мінімальных заробкаў штрафу альбо 15 сутак арышту.)

Беларускімі міліцыянтамі за 10 месяцаў заведзена 144 крымінальныя справы за ўтрыманьне прытонаў, зводніцтва, сутэнёрства, тады як яшчэ ў 1996 годзе такіх злачынстваў было толькі 42. Раскрыта чатыры злачынствы, якія зьвязаныя зь вярбоўкай людзей для сэксуальнай эксплёатацыі. Невялікую колькасьць падобных справаў кіраўнік Ўпраўленьня нораваў і незаконнага абароту наркотыкаў сп. Салдаценка патлумачыў неахвотай пацярпелых раскрываць род сваёй дзейнасьці або страхам за сваё жыцьцё ці за сваіх блізкіх.

Паводле словаў сп. Салдаценкі, сацыяльны статус беларускіх прастытутак неаднародны, значную іх колькасьць складаюць дзяўчаты з праблемных сем'яў ды, як ні дзіўна, студэнткі недзяржаўных ВНУ.

BARCNEWS

ЗДАРОЎЕ

Соль, ёд, розум

Недахоп ёду, у адрозненне ад недахопу такіх кампанентаў харчавання, як бялкі, тлушч, вугляводы, знешне не такое бачнае, таму яго называюць «скрытным голадам». Але наступствы гэтага могуць быць надта цяжкія. Самае вядомае захворванне, звязанае з недахопам ёду ў арганізме, — валлё.

Некаторыя даследнікі лічаць, што ёдны дэфіцыт садзейнічае развіццю рака шчытападобнай залозы. Асабліва небяспечны такі дэфіцыт для дзяцей, бо выклікае незваротныя парушэнні мозга. Дзецям цяжка вучыцца ў школе, асвойваць новыя веды і навыкі. Дэфіцыт гармонаў шчытападобнай залозы можа выклікаць паніжэнне разумовага развіцця, прыдуркаватасць, крайняй праявай чаго ёсць крэтынізм. Ад дэфіцыту ёду пакутуе не толькі мозг дзіцяці, але яго слых, зрокавая памяць і мова. У рэгіёнах, дзе ёду недастаткова, у жанчын парушаецца рэпрадуктыўная функцыя, павялічваецца колькасць выкідышаў і мёртванароджаных немаўлятаў.

Нават пры невялікім недахопе ёду паніжаецца інтэлектуальны патэнцыял усяго насельніцтва, якое пражывае ў дадзенай зоне. У выніку даследаванняў, якія праводзіліся ў розных краінах свету, вызначана, што сярэдняя наказчык разумовага развіцця (IQ), якія выяўляюцца з дапамогай спецыяльных псіхаметрычных тэстаў, у рэгіёнах з бачным дэфіцытам ёду на 15-20% ніжэй, чым у рэгіёнах, дзе ёду дастаткова.

З ежай і вадой чалавек можа не атрымоўваць колькасці ёду, неабходнай для нармальнага функцыянавання шчытападобнай залозы. У найбольшай колькасці ёд утрымліваецца ў марской вадзе, а таксама ёсць у глыбокіх пластах глебы. Чым старэйшы паверхневы пласт глебы, чым болей на яе ўздзейнічае эрозія, тым менеў у ёй ёду. Што датычыць прадуктаў харчавання, дык болей усяго ёду ў марской рыбе і морапрадуктах, асабліва багатая ёдам марская капуста, багата ёду ў рыбіным тлушчы.

У нас насельніцтва адчувае дэфіцыт ёду. Асабліва гэта злучаецца цяпер з наступствамі Чарнобыльскай катастрофы. У апошнія гады кожны жыхар атрымоўвае ў сярэднім 40-80 мікраграмаў ёду на дзень, што ў 2-3 разы меней за норму, якая рэкамендавана Сусветнай арганізацыяй ахоўы здароўя. Гэта стала вынікам зменаў у характары харчавання. Напрыклад, спажыванне марской рыбы і іншых морапрадуктаў паменшылася ў 3-4 разы. У вясковых жыхароў у рацыёне пераважаюць прадукты з прысядзібных участкаў, якія ўтрымоўваюць мала ёду ва ўмовах яго прыроднага дэфіцыту. Аднак варта прыгадаць, што ў 1960-1980 гадах хваробы, абумоўленыя дэфіцытам ёду, былі практычна ліквідаваныя. Гэтага ўдалося дасягнуць дзякуючы маштабнаму ёдаванню солі. Потым ёдаванне амаль што спынілі. Апошнім часам гэтая практыка аднаўляецца. Пры гэтым узрасла і якасць, бо цяпер узбагачаюць соль ёдатам калію. Ёдаванне солі — самы просты і самы танны спосаб масавай прафілактыкі захворванняў, выкліканых недахопам ёду. Соль — адзіны мінерал, які спажываецца без хімічнай апрацоўкі, прытым усімі пластамі грамадства кожны дзень і ў пэўным аб'ёме, так што перадазіроўка ёду ніяк немагчымая. Кошт ёдаванай солі практычна не адрозніваецца ад кошту солі звычайнай. А карысць — вялікая.

ng.ru

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі.
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная зорка»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1790 Нумар падпісаны ў друк 29/11/2001 (15:00) Наклад — 10.110